نا اشنا سندرې

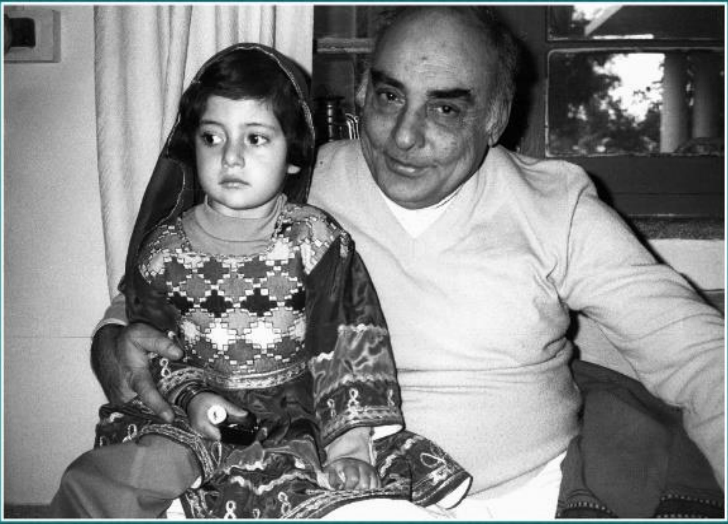

لیکوال

پوهاند دوکتور سید بهاء الدین مجروح

Ketabton.com

۱۳۹۹

(c) ketabton.com: The Digital Library

نا اشنا سندرې

لیکوال: **پوهاند دوکتور سید بهاء الدين مجروح**

خپروندی: **مجروح فلسفي اکاډمي**

د خپرېدو کال: **۱۳۹۹هـ/ ۲۰۲۱م**

د خپرېدو ډول: **ډیجیتال**

ډیزاین: **هارون صافی**

ملاتړ او همکاري: **انسان څېړنیزه موسسه**

یادښت:

د پوهاند مجروح د کتابونو دا مجموعه د انسان څېړنیزې موسسې په همکارۍ چې د مجروح د فلسفي اکاډمۍ اصلي ملاتړی بنسټ دی، بیاځلي خپرېږي.

www.majrooh.org

info@majrooh.org

(c) ketabton.com: The Digital Library

یادښت

په ۲۰۰۱م کال کې په افغانستان کې د نوي نظام د پیل راهیسې تر ننه پورې د هېواد د روشنفکرۍ د ډګر یوه مهمه ستونزه د نږدې ۴۰ کلنې انقطاع په پایله کې رامنځته شوې تشه ده چې په پایله کې یې زموږ د اوسني ځوان روشنفکر نسل معرفتي اړیکه د خپلو اسلافو سره شلولې ده. په بل عبارت د افغانستان نوي نسل ته چې په تېرو ۲۰ کلونو کې روزل شوی دی، تاریخ تر ۲۰۰۱ وروسته پیلېږي. دا نسل تر جګړې وړاندې افغانستان کې د تولید شوي معرفت سره ډېره لږه بلدتیا لري او له همدې امله په معرفتي ډګر کې د هېواد د د یوې معلومې او مشهودې جزیرې د بیاځلی پلټنې او کشف په هلو ځلو کې سرګردانه دی. دې ستونزې ته په کتلو سره زموږ یو رسالت دا هم دی چې د یو ارتباطي پله په توګه نن له پرون سره وصل کړو.

د افغانستان نومیالی فیلسوف، شاعر او لیکوال پوهاند ډاکټر سید بهاؤالدین مجروح د ۱۹۲۸م میلادي کال د فبرورۍ په ۱۲مه د کونړ ولایت د اسمار په ولسوالۍ کې وزېږېدلو او د ۱۹۸۸م میلادي کال د فبرورۍ په ۱۱مه نېټه په پېښور کې په مرموز ډول شهید شو.

پوهاند مجروح په فرانسه او جرمني کې د ادبیاتو او فلسفې په ډګر کې د دوکتورا تر کچې زده کړې وکړې او بیا په کابل پوهنتون کې د فلسفې استاد پاتې شو او تر څنګ یې یو شمېر اداري دندې هم ترسره کړې.

د پوهاند مجروح د زده کړو منځپانګه او د ژوند اصلي رسالت د غربي فلسفي مکتبونو او د شرقي – اسلامي فلسفې څخه د یو په زړه پوري سنتېز رامنځته کول وو. مجروح د افغانستان په معاصر تاریخ کې ممکن لومړنی فیلسوف وي چې د

(c) ketabton.com: The Digital Library

غرب فلسفه يې د شرق د عرفان سره په ګډه مطالعه کړه او په پايله کې يې د ځايي معرفت بې ساری متن توليد کړ. په بل ساده عبارت هغه فلسفي مباحث چې نوموړي د فرانسې او جرمني په پوهنتونونو کې لوستلي وو، د افغان انسان لپاره د ځايي معرفت سره پخلا او د عيني واقعيتونو په نظر کې نيولو سره يې په ساده ژبه بيان کړل.

د پوهاند مجروح نږدې ټولو آثارو په مرکز کې د نفس، ژوند او آزادۍ د اصطلاحاتو د معنا او مفهوم پلټنه ده. د بېلګې په ډول « د جبر او اختيار په ډيالکتيک » کې د بېلابېلو فلسفي بحثونو په محور کې د ځانپېژندې او انسانپېژندنې تر څنګ د فلسفي مکتوبونو اړوند مباحث شامل دي چې په ساده پښتو ليکل شوی دی. د پوهاند مجروح تر ټولو مهم اثر بيا «ځانځاني ښامار» دی چې په ٦ دفترونو کې ليکل شوی دی او په فلسفي او سمبوليکه ژبه يې د انسان، ټولنې او سياست په اړه بحث کړی دی. د نوموړي په وينا ځانځاني ښامار د هر هغه بنيادم کيسه ده چې په خپل ځان کې بتان جوړوي او بيا يې عبادت کوي. په حقيقت کې همدا ښامار دی چې هر انسان يې په خپل ځان کې روزي او بلاخره يې همدا په خپل لاس روزل شوی ښامار تر ستونې تېروي.

د محروج فلسفي اکاډيمۍ په پام کې لري چې د ۲۰مې پېړۍ ددې نوميالي فيلسوف (۱۹۲۸- ۱۹۸۸) د ۹۳مې کليزې او د ۳۳م تلين په مناسبت د نوموړي يو شمېر آثار په وړيا ډول خپاره کړي. په دې آثارو کې (د جبر او اختيار ډيالکتيک)، (د ځانځانی ښامار- اژدهای خودی ٦ دفترونه)، (ناآشنا سندرې) او (سيد جمال الدين و برخورد شرق و غرب) کتابونه شامل دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

نا اشنا سندرې

ددې آثارو د خپرولو اصلي موخه نوي ځوانانو ته د پوهاند مجروح د معرفۍ سربېره په روشنفکري ډګر کې د جګړې وړاندې افغانستان له روشنفکرانو سره د نوي روشنفکر نسل نښلول دي. سربېره پر دې د هېواد په اوسنیو حساسو شرایطو کې پر ټولو فرض ده چې ددې پړاو ځانځاني ښاماران وپېژني. اوسمهال زموږ ټولنه د پوهاند ډاکټر سید بهاؤالدین مجروح آثارو ته تر بل هر وخت ډېره اړتیا لري.

په درنښت

مجروح فلسفي اکاډیمي

(c) ketabton.com: The Digital Library

لړلیک

شاعر او زمانه 8
د وطن مور 32
د کـونړ سینـد 46
پـــلار ته 50
دکونړ پر سیند تقریظ 51
لاروی 53
دریاب 54
لاروی 55
د لرغونو افسانو 58
قهرمان 58
د قیامت استازی 60
ازلي گناهگار 64
د خندا سیلاب 66
دریاب 69
دریـاب 74
جنتیان او دوزخیان 75
د عذاب پرښتې 78
یو داستان 80
نوي پیامبران 87
سرتور ملنگ 91

(c) ketabton.com: The Digital Library

د زړه درياب 96
د يوې افغانې مور (پيغام) 100
د ژوند کيسه 105
ګرانه زويه! 107
نا اشنا سيلاب 109
د کلي ژوند 112
جلاد خان ډاکو 114
"شينا" غوبه 116
خان زرين خان 117
نوروز آهنګر 118
تور طالب 119
محمد صادق ملا 120
سور ګل معلم 121
ابراهيم ملك 123
د زړه خبرې 127
د جهاد سندره 131
توره بلا 134
د بنګړو شرنګ 139
د زلفو زنځير 140
ساقي 141
خوږې سندرې 142
شينکي خالونه 143

(c) ketabton.com: The Digital Library

نا اشنا سندرې

شاعر او زمانه

شاعر:

هر ماښام هر مازیګر یم، د ګودر په لوري تللی،
نیمه شپه پټ، پټ ورغلی په پالنګ یې ورختلی،
هر سهار د بنګړو شرنګ یې زه له خوبه پاڅولی،
په تیاره کې د چرګ بانګ یې بیا له غېږ نه یم شړلی،

❁❁❁

دا شینکی خال دمه جبین،
پیکی اوربل، سرکي لبان هم
دسرو پیزوان، هار لونګین
دزلفانو ښاماران هم

هم خرام، خرام راتللې تلل
ما تل ستایلي دي تل

په خزان او په بهار ما
تل د ګل زیړ رنګ لیدلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بلبلـــــــو چغهـــــــار مـــــــا
غـــــم ماتــــــم د عشـــــق بلـــــلى

❁❁❁

د شـمعې پـه رڼـا کـې مـا ژړا ليـدلې ده
ستي پتنگ ايـرو کې مـا وفـا مـوندلې ده

❁❁❁

ننـــــگ نامــــوس نجونــــو ســـــتايلى
پـــــــه پېغــــور يــــم شرمـــــــولى
پـــــــه مورچــــــو يـــــم خېژولـــــى
د مـــــرگ لـــــور تـــــه يــــې استولـــى

❁❁❁

د ناآشــنا سنـدرې ډکـې پيمانـې راواخلــه
پـــــه ژړا مــــــې ژړولـــــې زمانــــــه ده
پـه سلگـو، سلگـو لـه ځانه شـوم ستومانه
لټـوم اوس بــل جهـان بهــر لــه ځانـــه

❁❁❁

ساقـــي راپاڅـــه! نـــوى جـام نـوي شراب غـــوارمه
بل شان خيال، بل شان سوال بل شان ځواب غوارمه
زوړ فصـل پرېـږده نـوى بـاب نـــوى کتـاب غوارمـه
د نـــا اشـــنا لـــرې ملکونـــو افســـانې راواخــــله

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نـــا اشنـــا ســـندرې ډكـــې پيمانـــې را واخلـــه

❁❁❁

زمانه:

اې شاعره ليونيه!
زما نوم دى زمانه
ماته وايي د عمرونو پيمانه
ځواني مې بې زواله
ښكلا مې بې مثاله
زه ساقي يم
خو ساقي د مرگ او ژوند زړو شرابو
خو هرچا ته په هر ځاى او په هر وخت كې نااشنا دى
ځكه يو وارې څكل كيږي
د ژوندون سندره ډيره پخوانۍ ده
خو هر چاته په هر ځاى او په هر وخت كې نوې ښكاري
ځكه يو وار ويل كيږي:
د ژوند او مرگ رښتيا سندرې
پخوانۍ كه اوسنۍ وي
تل به نوې نااشناوي
تل به وي د عشق د سوز سندرې
راشه واوره افسانې د ژوند او مرگ څو،

(c) ketabton.com: The Digital Library

جاويدانه ترانې دعشق او مينې....

(اور فيوس) (اوريديسه)

داسې وايي په قديم، قديم يونان کې
ستا په شانې يو شاعر و ليونی
په نامه د (اورفيوس)
خوږ اواز يې د جذبو ساز و سرود و
په سندرو کې يې پټ د عشق پيغام
نر او ښځې، لوی واړه به غونډېدل پرې
د نغمو سحر و جادو يې
محوه کړی ټول جهان و
دهوامرغان غوږ د ده اواز ته
غرځنی، زمري، ليوان ورته ارام شول
باد به ودرېد
سر دونو ورته ځوړند
روان سيند، روان رودونه ډنډېدل
تېرې کاڼي نرمېدل

"اوريديسه"

يوه پيغله نازنينه
په ښکلا بدرجماله

(c) ketabton.com: The Digital Library

داسمان د ستورو ناوې
شوه میینه په "اورفه"
عاشقان سره واده شول
خو د وصال شیبې وې لنډې
یوه ورځې "اوریدیسه"
گرځیده د سویلو سره
په دښتونو، چمنونو
یو شپونکی یې له جماله لیونی شو
چې راگیر کړي "اوریدیسه"
ویلې: دا مرغۍ به ساتم
د خپل خوږ زړگي پنجره کې
"اوریدیسه" وارخطا په منډه، منډه
تښتېدله په دښتو په غرو رغونو
یو تور مار و پروت کړۍ وړۍ په لار کې
(اوریدیسې) پرې پښه کېښوه ناڅاپه
دا اغزی زهر مهلك و
"اوریدیسه" له دنیا لاړه
"اورفیوس" په واویلا شو
په ژړا یې گریوان لوند کړ
د اسمان ځلانده ستورو نه یې گیله کړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ارواگانو، خدایانو ته يې زاري کړه
اجازه يې د سفر غوښته د بلې دنيا خوا ته
چې پيدا کړي خپله ورکه "اوريديسه"
نو روان شو د تورتم جهان په لوري
دارواحو د امواتو قلمرو ته
"تناروس" دغار له خولې نه
ښکته لاړ د ځمکې تل ته
لومړی تېر شو د ارواحو داشباحو له هېواده
د تورتم د دنيا ستر واکمن "پلوتون" و
ستر واکمنه "پروز رپينه"
"اورفيوس" ورته حاضر شو په دربار کې
"اورفيوس" به دا سندرې
په زارۍ، زارۍ، يې داسې ورته عرض کړو
"اربابانو؟" اې دمرگ او د سپوږمۍ زمامدارانو(؟)
دامواتو داشباحو دارواحو بادارانو
ټول ژوي راروان اخر رارسي دې دنيا ته
هېڅ لاره کومه چاره بله نشته بلې خوا ته
زه نه ثروت، نه خزانې، نه کوم قدرت غواړمه
يم په نامه دعشق راغلی عدالت غواړمه
خپله دنيا د خپل ژوندون پټه معنی لټوم

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپله میینه "اوریدیسه" دلربا لټوم
دژوند دنیا نه ډېر بې وخته بې له ما راغلی
دعشق او ژوند قانون مات شوی نیمه خوا راغلی
یو وارې "اوریدیسه" ژوندۍ را د عشق په پاس بیا
پخپل وخت به حاضر شو دې دربار ته لاس په لاس بیا
"اورفیوس" به دا سندرې
په خواږه او په غمجن اواز ویلې
دا نغمه دومره خوږه وه سحرامیزه
چې تورتم کې ارواګانو به پرې اوښکې تویولې
دوزخي دنیا ساکته شوه حیرانه

❁❁❁

"پروزرپینه"

د تورتم دنیا واکداره ستر واکمنه!
په ژړا شوه
ها بې ر حمه "پلوتون"
بادار دمرګ او ژوند
ستر ټولواك د جهنم هم زښت غمګین شو
"وریدیسه" یې احضار کړه
دارواحو له کتاره

(c) ketabton.com: The Digital Library

"اوریدیسه" مار چیچلې
ګوډه، ګوډه رانږدې شوه
(اورفیوس) کړله حاصله اجازه د ستنېدو
دژوند دنیا ته
خو په یو شرط:
چې تر څو دمرګ او ژوند له سمندره پورې نه وځي
تر خپل شا به "اوریدیسه" ته نظر نه کړي
"اورفیوس" په مخ روان شو
"اوریدیسه" ورپسې
په تیاره تورتم دنیا کې
د چوپتیا په دهلیزو کې یې سفر کړو
د نااشنا سمندر غاړې ته ورو، ورو ورنږدې شول
دا هغه مرموز دریاب و
چې تیاره یې له رڼا جدا کوله، مرګ او ژوند یې یو له بله بېلولو
"اورفیوس" د خوشالۍ نه هر څه هېر کړل
شاته یې وکتل چې پوه شي
"اوریدیسه" پسې روانه ده که نه؟
"اوریدیسه" یې ولیدله
چې روانه ورپسې وه
اما یو د سترګو رپ و

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو ديدار و اخرين
يو د بل غېږ ته نږدې شول
غېږ کې تش خالي هوا وه
بيا غبار شو، بيا دمه شوه
د تورتم دنيا په لوري "اوريديسه" بيا ستنه شوه
"اورفيوس" د درياب ها خوا
د ژوندو په ساحل پرېووت
بيا ژړا بيا يې واويلا کړه
خو افسوس!
دا مواتو بيړۍ داسې جاله وان و
هم سنګدله هم بې رحمه
د بې رحمو په فرمان و
"اورفيوس" يې نږدې پرېښود کشتۍ ته
وړۍ،تږۍ ګرځيده د سيند په غاړه
په شپو ورځو يې نه خوب و نه ارام
کاڼو، بوټو به ژړل د ده په حال
د مرغانو ځناورو زړونه خوږ شول
"اورفه" اوښکې تويولې
نغمې د عشق او مرګ به يې
په خوږ اواز ويلې، نه يې ځمکې نه اسمان ته اعتناوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه دنجونو د ښکلا، د محبت ورسره پروا وه
شپه او ورځ د خپل عشق په غم کې ډوب
ښکلو پېغلو ورته دام د زلفو کېښود
خو "اورفه" د زړه مرغۍ نه شوه راګیره
پاس د خیال په اسمانو یې جګ پرواز کړو
اخر نجونه شوې "اورفه" ته په غضب
یوه ورځ شولې راغونډې
نیت یې وکړو
چې "اورفه" به ځوروو نور
چا ډبره، چا نېزه کړله ترلاسه
هره تېره یا نېزه چې د "اورفه" په لوري تلله:
د نغمې خواږه اواز به نرموله
"اورنیوس" د پښو خاورو ته لوېدله
نجونې ډېرې په غضب شوې
په دې نیت چې کړي اواز دنغمې ورك
نو په چیغو شور ماشور یې کړو لاس پورې
اخر ورسیده تېره خپل هدف ته
یوه نېزه هم د "اورفه" په وینو سره شوه
پیغلې ټولې له غضبه لیونۍ وې
د "اورفه" بدن یې ټول ټوټې ټوټې کړو

(c) ketabton.com: The Digital Library

هر يو غړی يې له بند بنده جدا کړو
سر يې پرې کړلو درياب ته يې غوځار کړو
د درياب ځپو په غېږ کې
د "اورفه" سور خاموش نه شو
نااشنا، نااشنا سندرې يې لا نورې هم ويلې
دسيند پورې هورې غاړو دا نغمې تکرار ولې
د ځنګلونو د سيندونو الهې ته امر وشو
چې راټول کړي د "اورفه" ټوټې بدن
"ليبترا" نومي مقام کې
دې ټوټو وکړو په خاورو کې ارام
داسې وايي:
د "اورفه" په خاورو باندې
يوه شنه ونه ده ولاړه
بې نيازه له بهار او له خزانه
يو بلبل پکې هميش جوړوي ځاله
شپه او ورځ وايي نغمې په هسکه غاړه
خلك وايي:
د دنيا په هېڅ هېواد کې
د بلبل داسې خوږې سندرې هېچا نه دي اورېدلي
"اورفه" لاړو "تاريوس" ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

د تورتم دنيا په غېږ کې

"اوريديسې" سره يو ځای شو يو ځل بيا

❁❁❁

شاعر:

نااشنا کيسه دې وکړله دلبرې زمانې

دځه عجب پټه رازونه دې خبرې افسانې

عشق دمرگ په غېږ کې دژوندون معنی پيدا کړي

ژوند بې عشقه مرگ شي په بېلتون بقا فنا کړي

عشق د ژوند لويه معنی ده د شعور په تورو شپو کې

عشق د شپې فاني رويا ده د سهار په پلوشو کې

زه انسان په تا مين يم ستا د غېږې په ارمان يم

تل ژوندی په ارزو باندې زه دعمر جاويدان يم

تل د سترگو په رپ درومي له ماصنم تورتم، تورتم ته

سرگردان ورپسې ځم زه، د اوهامو جهنم ته

دا عالم خزان صحرا ده، ته بهار يې افسانه يې

ته شراب د ژوندانه يې

ته ساقي دمرگ او ژوند دمستې لارې زمانه يې

"اوريديسه" جانانه يې

زمانه:

(c) ketabton.com: The Digital Library

اې شاعره ليونيه!
ستا جنون کې هوښياري وينمه
په اسرار د عالم پوه يې
چې بېدار په نيمو شپو يې
عشق او مرگ سره ملگری له ابده
عشق او مرگ سره دوستي هم دښمني کړې
عشق له مرگ سره مزلې اوږدې کړې
عشق له مرگ سره منگولې دي ورکړې...
راشه! واوره يوه بله افسانه
شنه لمن د هسکو غرونو
به وي تاليدلې ډېرې
په اوږدو وچو بودرو کې
به دې کړی وي گوزر
اوریدلی خو به تا وي
يو نااشنا غږ مکرر
که اواز دې په چا کړی په دې شان وي
راشه! راشه! زه يم دلته
نااشنا غږ به وي څواب داسې درکړی
زه يم دلته! زه يم دلته! زه يم دلته!
دا نااشنا غږ د "انگۍ" دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې ځواب دهر چا وايي
خو هېڅوك يې له داستانه خبر نه دي

❁❁❁

انګۍ:

وايي، وايي چې پخوا، پخوا يونان کې
يوه مشهوره الهه وه
ښکلې لور دهسکو غرونو
زيږېدلې په ځنګلو کې
روزل شوې شنو درو کې
مور يې نوم ورباندې کېښود "انګۍ"
په پالنګ د شنيلو به يې ارام کړو
د بهار وږمې په شا باندې سپره به ګرځېده ...
"انګۍ" سر تر پښو ښکلا وه، زيبايي وه
خو درلود يې يو لوی عيب يو بد صفت
خبر لوڅه وه بې شانه،
ګرېدله به ډېره زياته
په خوله حاضر جوابه
وروستنۍ خبره تل کړله "انګۍ"
يوه ورځ د ورځ "ژونونو"
مقتدره رب النوعه چا خبر کړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې میړه یې "ژوپیتر"
د ځمکو اسمانو خود مختاره زمامدار
چېرته پټ، پټ د ځنګلونو او چینو له الهو سره
کوي بوس وکنار
"ژونونه" شو حسوده
تروره ګرځېدله خپل مېړه یې لټولو
مخامخ شوه له انګۍ سره
"انګۍ" پیل کړو په خبرو
"ژونونه" دومره شوه په سوال ځواب مصروفه
چې الهو فرصت پیدا کړو
زر زر لاړې شولې پټې هره خوا
چې "ژونو" شوله خبره له احواله
نو له قهره یې "انګۍ" ته داسې وویل:
اې بې شرمې! خبر لوڅې!
په دې ژبه دې چې زه وغولولم
پس له دې نه به نور هېڅ درپه کار نشي
بس یواځې به پرې وایې تش ځواب
همیشه به وروستنۍ خبره ستا وي
خو هېڅکله به اغاز د کلام نه کړې
یوه ورځې یو نااشنا ښکلی زلمی

(c) ketabton.com: The Digital Library

پـه نوم "نرگس"
د طبيعت داروا گانو نازنين زوی
راوتلی و په ښکار دغرو په لوري
لومړی ښکار يې په نصيب
د بې نصيبې "انگۍ" زړه شو
ليونۍ شوله له عشقه
پټه، پټه په نرگس پسې "انگۍ" شوله روانه
زړه يې ډك و د خوږو، خوږو خبرو
خو اغاز يې د كلام كولای نه شو
منتظره وه نرگس ته
چې لومړی يو څه بيان كړي
د "انگۍ" اواز تيار په ژبه پروت و
يوه ورځ نرگس يواځې گرځېدلو
نور ښكاري ياران ترې ورك وو په درو كې
داسې غږ كړ:
تاسې چېرته ياست؟ زه دلته يم، زه دلته!!
"انگۍ" زر ورته ځواب كړو چې:
زه دلته يم! زه دلته!
د "نرگس" حيرانوونكو ستر گو
ها خوا دې خوا وكتل

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو هېڅوك يې نه ليدل
نو بيا يې غږ کړ:
راشه! راشه! دلته راشه!
"انګۍ" زر ورته ځواب کړو:
دلته راشه! دلته راشه!
"نرګس" بيا داسې ناره کړه:
ته ما ولې ځورويې، راځه چې سره يو ځای شو؟!
"انګۍ" د زړه له کومې په اخلاص په محبت وويل داسې:
راځه چې سره يو ځای شو! راځه چې سره يو ځای شو!
په جلتۍ شوله نږدې د نرګس خواته
چې لاسونه کړي تر غاړې ورچاپېره
کبرجن نرګس زر شاته قدم کېښود
ورته يې وويل:
مرګ مې قبول دی، نه ژوندون مې ستا په غېږ کې
"انګۍ" ورته تکرار، تکرار ځواب کړو:
ژوندون مې ستا په غېږ کې! ژوندون مې ستا په غېږ کې!
نرګس ترېنه روان شو دورې، دورې
انګۍ له شرمه پټه په ځنګلو شوه
ښکلی جسم يې ورو ورو محوه شو دعشق له غمه
غوښې پلې يې په تدريج ويلې کېدې

(c) ketabton.com: The Digital Library

له هډوکو يې ډبرې جوړېدې
خو يواځې باقي پاتې تر ابده يې اواز شو
په قديم عادت تراوسه ځواب وايي، چې څوك غږ كړي
اخري اخر خبره به هميشه كوي "انګۍ"

❁❁❁

شاعر:

كائناتو له ګنبده
منعكس د عشق اواز دى
ماورا له ښه او بده
يو نااشنا عجيبه ساز دى
يا زما له زړه ختلى كوم غږ پاس دى
را معلومه نه ده
دعالم په سمڅ كې ناست پټ پنهانه يې
"انګۍ" د زمانې:
منتظره زما غږ ته زړه پرېشانه يې

❁❁❁

زمانه:

اې شاعره ليونيه!!

(c) ketabton.com: The Digital Library

انګۍ پرېږده پخپل حال
راشه واوره، چې په څه شان د نرګس کبر زوال شو

نرګس:

نرګس یواځې په "انګۍ" ستمګر نه و
جفا کاره و بې رحمه
ښکلې پېغلې یې ځورولې وې بې شماره
الهې یې دردېدلې وې له عشقه
یوه ورځ یوې پېغلې
چې عبث کوښښ کولو
دنرګس زړه د خپل ځان کړي
نو له ډېرې ناامیدۍ نه یې دعا کړه:
اې نرګسه!
جفا کاره، ستمګره!
مبتلا دې له خدای غواړمه دعشق په درد او رنځ
یوه معشوقه بې پروا، بې رحمه، کبرجنه دې نصیب شه!
د انتقام الهې دا دعا قبوله کړله
پټه په ځنګله کې یوه چینه وه
د ائینې په شان رڼه وه
اوبه یې لکه اوښکې ځلېدې

(c) ketabton.com: The Digital Library

غاړې فرش په شنيلو وې
يوه ورځ په غرمه
نرگس تږی، ستومانه
له ښکاره شو راستون، گوزر يې په چينه شو
سر يې ټيټ کړلو اوبو ته
چې کړي تنده خپله ماته
يو ناڅاپه يې وليد خپل مخ
داوبو په ائينه کې
دنرگس شو دا گومان
چې کومه ښکلې د اوبو روح
په چينه کې ورښکاره شوه
خماري سترگو حيرانو
سپين جبين پيکی ولول
سرکۍ موسکۍ شونډانو غندل غاړې
د نرگس زړگی ويران کړو
ليونی شو
زړه يې بايلود په خپل ځان
نو، نږدې به شو اوبو ته
ورخواره يې کړه لاسونه
خو تصوير به ورکېده

(c) ketabton.com: The Digital Library

محوه تار په تار کېده
او څو شيبې به وروسته دو باره راښکارېده
زارۍ ګانې به نرګس کولې داسې:
اې بې رحمې! جفا کارې! ستمګرې!
دا څه لوبې ته په ما کوې ظالمې؟
چې درته لاس کړم راته لاس کړې
چې درته خاندم راته خاندې
چې درته ګورم راته ګورې
خو چې درنږدې شمه خولګۍ وغواړم
نو رانه لرې ځې پټېږې ولې؟
زما ښايست د جهان نجونې کباب کړې هره خوا
زما ځوانۍ دالهو زړونه داغ کړي دي ډېر
ته ولې ماته اعتنا نه لرې؟
يوه اوښکه يې له سترګو نه راتوې شوه
په چينه کې ولوېدله
داوبو په ائينه کې يې تصوير کړو تار په تار
"نرګس" شو له فراقه انديښمن
نو يې داسې هيله وکړه:
دلبرې نازنينې!
که خولګۍ نه راکوې مه راکوه!

(c) ketabton.com: The Digital Library

که غېږ ته نه راځې، نو مه راځه هېڅ
خو پټېږه رانه مه
تش دیدار دې زما بس دی
اجازه راکړه چې تل دې تماشه وکړمه
"نرگس" هیر ځان او جهان کړو
بې خبر دلوږو تندو د چینې په غاړه کېناست
تماشا یې دخپل مخ کړه
زیړی رنگ یې زیاتېدلو
ښکلا یې کمېدله
ځواني یې کمېدله
په قدم، قدم د مرگ خواته روان شو
کله، کله به یې چېغه کړه له زړه نه:
ارمان، ارمان! افسوس، افسوس!
نو، "انگۍ" به دا د درد چیغه بیا تکرار وله:
ارمان! ارمان! افسوس! افسوس!
د مرگي دریاب کې ډوب شو اخر
د سیندونو الهو!
ارواگانو داوبو
توی داوښکو بارانونه کړلو
د چینې غاړې ته لاړې

(c) ketabton.com: The Digital Library

دنرگس کالبد یې هر خوا لټولو
چې پرې جوړ د عشق زیارت کړي
مگر لټه بې فایدې وه
دکالبد کوم اثر نه و
خو په هر ځای یې د چینې نه
راشین شوی نااشنا گل و
لکه سترگه وه حیرانه
تماشا یې دجهان کړه
په مخ کې زیړی رنگ
گیر چاپیر ترې سپینې پاڼې
د دغه ښکلي ځوان د غمجنې خاطرې په یادگار،
په دې گل باندې نوم کېښود شو: "نرگس"

❁❁❁

شاعر:

لاروی دنیمې شپې یم
لرې، لرې مزلونه کړم بې ځایه
بې خبره ورپسې یم
نه پیدا کوم دمه ځای ښکاري له ورایه
ستا کمال زما جمال دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

میین شوی یم پخپله په خپل ځان

لنډه لار دلته وصال دی

دحیوان چینه ده زړه دهر انسان

د نرګس سترګې حیرانې

سرګردانې په سراب د ائینه کې

امیدونه، ارزوګانې

قطرې اوښکې دي د دهر په چینه کې

✵✵✵

(c) ketabton.com: The Digital Library

د وطن مور

د کوچني اختر په مناسبت
دمیزان ۲ مه ۱۳۵۵ کال، کابل

زمانه شوله اخره
عجیبه خبرې اورم
د وطن مور ته یو چا داسې وویلې:
لاروی:
اې دوطن مورې!
په ما گرانې په زړه پورې!
زار قربان دې له میرو شه
دسپېرو شړو دښتو شه!
خو لعنت دې په بچو شه!

❁ ❁ ❁

(c) ketabton.com: The Digital Library

اې دوطن مورې په ما گرانې!!
نن اختر دی، بختور دی
دا کميس دې پرون تور و
نن هم تور دی
خړ پرتوگ دې خيرې، خيرې
نوی نه شو،
خو! اختر دې مبارك شه
گرانې مورې!

❁❁❁

اې دوطن مورې!
ښه دی، ښه دی
چې پرتوگ دې خړ بخن دی
خېرې، خېرې
د هېچا نه پکارېږي
نه خرخېږي
ځکه ستا بچي ډېر زښته نارينه دي
خرخوي د مور پرتوگ هم

❁❁❁

اې د وطن مورې!

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستا بچی ځنګه، بچی دي؟
انسان نه دی
دی پخپله هم هېڅکله،
ځان ته نه وايي "انسان" یم
کله وايي "زه مرغه یم"
بیا پیښې کړي دمرغانو
کله وايي "ځناور" یم
په څلورو شي روان بیا

❁ ❁ ❁

اې د وطن مورې!
ستا بچی خو انسان نه دی
راته ووایه خپل راز اوس
تا راوړی دی له کومه؟
له کوم اصله، له کوم ذاته، له کوم نسله؟؟

❁ ❁ ❁

اې د وطن مورې!
راته ووایه خپل راز اوس
ته چې پېغله ښایسته وې
څه پسات دربandې وشو؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

دانګړ تر شا بېديا کې
ستا کوم غل د لارې مل شو؟
يا د شپې په تروږمۍ کې
څه بلا وه؟
په پالنګ دروختله

❁❁❁

ستا بچی وايي:
"ځناور يم" خو باچا د ځناورو
زه يم زمری په دې نړۍ تر ما اتل نشته،
بل په کابل نشته، بل په زابل نشته،
په رښتيا چې ځناور دی
خو باچا د ځناورو
بې کسانو، بې وزلانو ته شين پړانګ دی
غوښې خوري د کونډو رنډو يتيمانو
ماتوي ورور او تربور خپل
چې زور زيات وربانديې بر شي
نو ګيدړ شي
چل وټی کړي
ځغلوي د کور چرګان بيا

❁❁❁

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا عجیبه ځناور دی
ځکه هېڅ ځناور داسې کانې نه کا
چې قوي وي خپل خپلوان خوري
خپل همنوعي ناتوان خوري
بیا چې زور وربانديې بر شي
ځوړ غوړونه لکه خر شي
ملا یې ماته،
ظلم او زور ته تسلمېږي
استبداد ته غاړه زر ږدي
هم د ده له برکته
استبداد راپیدا کېږي
ساتل کېږي
هم بېداره، وفاداره
د قدرت درگاه ساتینه
د زړو جامو خاوند ته غاپي لاپي
❁❁❁

اې دوطن مورې!
راته ووایه خپل راز اوس!

(c) ketabton.com: The Digital Library

انسانان خو داسې نه وي

❁❁❁

کله وايي:
زه مارغه يم
جګ پروازی، لوړ همتی
ډر نيکه زما عقاب د اريانا دی

❁❁❁

اې دوطن مورې!
خدای ته وګوره کيسه دې راته وکه!
چې مارغه ته څنګ واده شوې؟
څه در وشو؟
انسانان خو داسې نه کړي
هګۍ نشي اچولای

❁❁❁

خو دا څرنګه عقاب دی؟
بې غيرته؟
چې شاهين پرې رابنکاره شي
له اوچته

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا سر کوزی
د وښو لاندې پټېږي
سر په خاورو کې دننه
لکۍ پورته
دی عقاب نه دی، ټپوس دی
لټوي په ډېرانونو کې مردارې
ګنده يې کړې شوديارې

✵✵✵

اې دوطن مورې!
په ما ګرانې په زړه پورې!
دا بچی که ستا بچی وي
تف لعنت دې په دا هسې زيږېدو شه

✵✵✵

مور:
لارویه، زما زویه!
ځواني مرګ شې
ګډې وډې نورې بس کړه!
تپوسونه رانه مه کړه!
پېغله مسته بې خبره د دنیا وم

(c) ketabton.com: The Digital Library

په هوا به گرځېدمه
ترڅو ناڅاپه لینګي مې په هوا شول
خبر نشوم څه راوشو...
اې زما نا اهله زویه!
څه تپوس کړې؟
دا زړې خبرې ولې یادوې ته؟
په پرهار باندې مې مالګې دوړوې ته
تېر وختونه خو تیر شوي
اوس ماښام دی
شپه نږدې ده
تیرې شوې زمانې څه پکارېږي؟
دا نن شپه راته بلا ده
د سبا ورځې ډارېږم

❁ ❁ ❁

په ما هر پسات چې کېږي
د شپې کېږي
وهل کېږم، تړل کېږم
په تورتم کې
چې سبا شي بیا خبر شم

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې بچو، خپلو بچو یمه ترلې
یوه بل نوي میړه ته یې واده کړې
یو تربور یې دی شړلی
بل تربور ته یې ورکړې
په دې شانې خرڅوي ما
په ظالمو، مستبدو، زوروړو
په بار، بارې ودوي ما
عمر تېر شو،
ناوېتوب مې نه ختمېږي
دا چې ته ورته تاریخ وای
څه بیان کړې؟
داسې وایې:
(یوه ناوې وه چې سل کرت واده شوه)
هغه زه یم،

❁ ❁ ❁

اوس نو وایه!
چې په زور ظلم واده شي
څو، څو واره
په جبري نکاح پالنگ ته راښکل کېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

په رڼا ورځ سره ډولۍ کې راوړل کېږي
بیا چې شپه شي توره شپه شي
په زوړ کټ کې تړل کېږي
وهل کېږي،
چې تا ولې بکارت نه دی ساتلی؟
اوس نو وايه!
د دې هسې مور اولاد به څه اولاد وي؟
زما لږ غوندې امید و
دا بچی به خدای رالوی کړي
سړیتوب به له چا زده کړي
دروند نظر به راته وکړي
ظالمان به رانه وشړي هر خواته
په خپل منځ کې به سره کېني
د انصاف او عدالت تړی به کېږدي
خو لا اوس هم
دوی بچي دي سړي نه شول
مور يې يوه: بېل بېل پلرونه
يو له بل سره دښمني کړي، تربگني کړي
دوی پخپله راولاړ شي
يو مېره راته پیدا کړي زورور

(c) ketabton.com: The Digital Library

واك اختيار په لاس کې ورکړي
بيا ژړا کړي واويلا کړي
ماته ناست وي
راته وايي:
چې دا پلار مو پلندر دی
په مورِ ظلم او ناروا کړي
لارويه، زما زويه!
ښه په ياد مې هغه شپه ده
زه بېده وم
ناڅاپي په ما خورې شولې منګولې
څو له ځانه خبرېدمه
لاس او پښې مې وې تړلې
خوله مې بنده،
د قرنونو تجربه تکرارېدله
شومه غلې
ماوې وکړئ بچو وکړئ ، هر څه وکړئ!
لړِ لړِ، ورو ورو،
چې سبا سهار رڼا شوه
نو کتل مې
يو مېږه په کور کې ناست و

(c) ketabton.com: The Digital Library

بدهیبتی

بد اشنا د تېر کلونو
دا خو هغه لیونی زما سردار و
چې له خدایه مرور و ، تل بندګانو ته په قار و
یوه شیبه یې ماته شا کړه مرور شو
لاړو کېناست چېرته غلی
په کلو، کلونو وروسته اوس و بیا یو ځل راغلی
زړه مې ووې: څه خبر یې، دغه زوړ اشنا چې بیا پټ پټ راغلی
کوم افت، کوم مصیبت یې دی لکۍ پورې تړلی
خو، بچو بد ذاتو ووې:
دا سړی نوی سړی دی
هغه نه دی
زمانه ده نوې شوې
پخوانۍ زمانې لاړې
بیا به هېڅکله را نشي
تېر وختونه، زور ظلمونه
نوی باب، نوی کتاب دی
نوی ژوند دی،
انقلاب دی،

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سبا دنيا رڼا ده
تروږمۍ به نوره نه وي
❁❁❁

خو چې شپه شوله تورتم شو
بيا هم هغه ټکول وو راښکول وو
د قرنونو تجربه تکرارېدله
شومه غلې
څه موده لاتېره نه وه
چې زما بچي بد ذاتي
راته راغلل
په ژړا په واويلا شول
چې دا نوی پلار تر نورو هم ظالم دی
هم وهل، هم ټکول کړي
هم وژل کړي
***
اې زما کمبخته زويه! لارويه!
دا زړې خبرې ولې يادوې ته
په پرهار باندې مې مالګې دوړوې ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

د تېر وخت رايادول څه پکارېږي؟

دا نن شپه راته بلا ده

له سبا ورځې ډارېږم

چې به کله ما ترې ځوك

(c) ketabton.com: The Digital Library

یچ مــوجی از کنـاراین محـیط اگـاه نیســت
من زخـود بیـرون روم تا ساحلـی پیــدا کـنم
"بېدل"

د کـونړ سینـد

اې زما د زړه دریابه!...

(c) ketabton.com: The Digital Library

نوټ:

دا منظومه د ازاد شعر په بڼه په کال ۱۳۵۵ دعقرب په ۲۱ مه، د جمعې د ورځې په ۱۲ بجو د پشد جالې په غاړه شروع شوه. زه هلته د استاد"حبيبي" په ملګرتيا له يوه رسمي هئيت سره تللی وم او د سيد جمال الدين افغاني د زيږيدو د ځای پوښتنې مو کولې.

استاد حبيبي له هئيت سره پشد ته پورې ووت او په زيارتونو ګرځيده او دعا يې کوله چې که خدای(ج) د هغو زيارتونو له برکته ورته د سيد او هغه د پلار د زيږيدو او استوګنې ځای ور وښايي، مګر څرنګه چې ما د کونړ سيدان پيژندل، د هغوی د پلرونو او نيکونو له کراماتو څخه خبروم او ښه پوهيدم چې هغوی به د استاد حبيبي دعا هيڅ قبوله نه کړي، نو ځکه په زيارتونو پسې لاړ نه شوم.

د جالې په غاړه دهغوی په انتظار کښيناستم او د کونړ سيند په تماشه شوم.

رښتيا هم د کونړ زيارتونو استاد حبيبي ته هيڅ ځواب ونه وايه، مګر د کونړ سيند زما سره خبرې وکړې او له هغو خبرو څخه دا منظومه جوړه شوه، بيا دا د ازاد شعر منظومه ښاغلي بينوا ته اهدا شوه، بيا يو کال وروسته په جلال اباد کې د د لوې مياشت وه، د پلار په اشاره او توصيه دغه اوږده منظومه څه لنډه شوه او په دوه سوه اته اويا بيتو کې يې دمثنوي بڼه پيدا کړه.

❋❋❋

(c) ketabton.com: The Digital Library

"دکونړ سیند" د ازاد شعر بڼه

داسې وه:
بینوا ته اهدا

✵✵✵

که دې راکړه شرابونه دریابونه
په کاسو د اسمانونو
په سرو وینو د شفق رنگ
که نشه شوم، لیونی شوم
نو کیسه به درته وکړمه ستا خپله، زما خپله

✵✵✵

ته با درده بینوا یې
د پښتو ژبې باچا یې
خدای دې ډوب کړه
ستا سندره مې په غوږ کې انگازه کړي
ښه سندره د ځوانۍ ده
ښه پیغام د زلمیتوب دی
تاویلې: "غلی غلی انقلاب دی، بدلوي د زمانې رنگ"

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا رازونه، دا خيالونه
ځاځکي، ځاځکي تويېدل د زړه پياله کې
بيا پياله شوله لبرېزه
بيا درياب شو
دا زما د زړه درياب شو
در روان شو...
خدای دې ډوب که

❁❁❁

(c) ketabton.com: The Digital Library

پـــلار ته

(دوهمه بڼه)

۱- پـلاره! تــاوې: "ستــا اشعــار ډك لــه پيغامـــه
خـــوازاد دي، ټنـــگ ټكـــور دې بـــې مقامـــه
۲- لـږ يـې پـوخ كـړه، لـږ يـې وزن كـړه تمـامه
نـــو بـــه هلـــه ستـــا خبـــره نـــه وي خامـــه))

✵✵✵

۳- نـو د (زړه درياب)) مـې بيـا منبـع تـه ستون كـړو
خپـل داستــان مـې لـر و بـر دلتــه مـوزون كـړو
۴- بيـــا يـــې واوره لـــه اغـــازه تـــر انجامـــه
در تـــه ښـــكاري اوس تمـــام كـــه نـــا تمامـــه؟

جلال اباد، د دلوې دوولسمه
كال (۱۳۵٦)

(c) ketabton.com: The Digital Library

دکونړ پر سیند تقریظ

د پلار جوابیه پیغام

گـــرت آیـــد یکـــی جـــویی روان پیـــش
مـــــدد بخشـــــش زاب دیـــــده خـــــویش

❁ ❁ ❁

چې دخـولې هـم د بابا جـې وځـې اواز دی
نـــوم دیـــو وینـــا خبـــرې، د بـــل ســـاز دی

دوینـــا مطلـــب: خبـــر، هـــدف، پیغـــام دی
موسیقـــي واړه آهنـــگ تـــال او مقـــام دی

چې یـو ځـای سره هـم وزن هـم پیـام شـي،
شعر یې نوم شي چـې مـوزن د چـا کـلام شـي

هـــر پیـــام خـــو پـــه مثـــال وي د شرابـــو
او وینـــا وي لکـــه جـــام د مـــــې نابـــو

(c) ketabton.com: The Digital Library

چـــې شراب يـــې وي رنګـــه پيـــاله خيـرنـــه
د ســاقي بــه يــې څــوك ونــه كــړي ستـاينـــه

كــه دې مـــى وي ډېـــر رنګـــه نشـــه يـــې ډېـــره
خـــو د لــوښـــي صفـايـــي دې نـه كـــړې هيـــره

وسيـــله غـايـــه بېـــل نـــه دي يـــو تـــر بلـــه
واســـطه لا څـــــوك پيـــــام ګڼـــــي پخپلــــه

ستا خـو دا شـراب ډيـر ښه دي هـم يـې جام ښـه
هــــم وينـــا دې ده مـوزونـــه هـــم پيـــام ښـــه

سيد شمس الدين " مجروح"
جلال اباد
دلو- ۱۸مه ۱۳۵٦

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاروی

۵- دکــونړ ازاده سیـــنده! مســـت خـــراب یـــې
ناپایـــاب لکـــه زمـــا دزړه دریـــاب یـــې

٦- نه دمــه کــړې، نــه دریــږې، نــه ارام کــړې
نه دې شاته، نــه دې خـواتــه نظـر پـام کــړې

۷- هـــی بهیــږې شـــور ماشـــور کـــړې تـــر ابـده
مـــا ورا ددې دنیـــا لـــه بـــه او بـــده

۸- هـــی روان یـــې درومـــې درومې تـــل ترتلــه
ابـــدي ســـندره وایـــې خـــوږه خپـــله

(c) ketabton.com: The Digital Library

درياب

۹- زه راځمـــه د پاميـــر لـــه هســـك ســـواده
د پـريانـــــو، د ديـوانـــــو لـــــه هيـــــواده

۱۰- دغـه سـيمه زمـا سيمـــه لـــه مـــا ښـــاده
دا دنيا زمـــا دنيـــا، پـــه مـــا ابـــاده

۱۱- دا ستـا نـونه دمرگ ژونـد راسـره روان دي
هـــم دنـــن، هـــم دپـــرون، دهـــر زمـــان دي

۱۲- زه يـــې وړمـــه تـــل ترتلـــه پـــه دا لـــوري
سمنـــــدر كـــــې ډوبومـــــه هلتـــــه دورې

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاروی

۱۳- اې زمـــا د زړه دريابـــه نـــا ارامـــه!
دابـــد پـــه لـــوري درومـــې بـــې انجامـــه

۱۴- هـــی روان يـې تـه خپـې، ځپـې داســتان يــې
هـــم دنـــن، هـــم دپـــرون د هـــر زمـــان يـــې

۱۵- ســتا ســاحل کـې کـړې مـا ډېـرې خاپـوړې
کلاګـــی د شـــګو مـــا کـــړې ډېـــرې جـــوړې

۱٦- ســـتا پـــه غـــاړه مـــا وهلـــي ډېـــر دانګـونـــه
مـــا پـــه خـــوب همـــيش ليـــدلي ســـتا موجـــونه

۱۷- ســـتا بهـــير تـــه مـــا کتلـــي پـــه وار وارې
ســـتا ګـــودر ځـــای د ديـــدار و د دلـــداری

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۸- څـــه مـــوده وم ســـتا نـــه لـــرې پرېـوتلـــی
طالبــــــی پســـــې وم دورې، دورې تللــــــی

۱۹- د ســـیندونو، دریابـونـــو پـــورې غـــاړه
مـــــا ملکـونـــــه، هېـوادونـــــه ولیـــــد واړه

۲۰- شاګـــردي مـــې ډېـــره وکـــړه دپـوهانـــو
د فـــــرنګ د استادانـــــو، عالمـانـــــو

۲۱- اوس لـه ډېرې مـودې وروسـته خپـل دیـار تـه
یـم راغـلـی سـتا سـاحـل تـه، سـتا دیـدار تـه

۲۲- خوګومان مـې هـر ګـز نـه شي چې بـه تېـرې
دا مـــودې، مـــودې کلـــونه دومـــره ډېـــرې

۲۳- ځکـه سـتا جهـان ثابـت، هـر څـه ثابـت دي
ځنګل،غـــرونه هـم پـه هغـه شـان سـاکت دي

۲۴- تـه هـم هاغـه شـان روان یـې پـه بـې لارې
کلـه کـوږ ځـې، کلـه سـم، کلـه پـه قـار یـې

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲۵- کله چوپ شې غلی غلی خپل ځان خپـور کړې
کلــه کــاږ بانــدې ورخيــژې شورماشــور کـــړې

۲٦- دايمـــي سنـــدره وايـــې پـــروا نـــه کـــړې
که څوك غوږ ږدي که يـې نـه ږدي سـودا نـه کـړې

۲۷- هـــر طـــرف تـــه يـــې روان بـــې التفـــا تـــه
نـــه نظـــر کـــوې وخـــواته، نـــه دې شاتـــه

۲۸- هـی روان يـې درومـې، درومـــې تـل ترتلـــه
ابـــدي سنـــدره وايـــې خـــوږه خپـــله

(c) ketabton.com: The Digital Library

د لرغونو افسانو
قهرمان

۲۹- هلتــه وړانـدې سـتا تـر خنګه يـو بزګــر دی
پخـــوانی زړې جـــامې پـــټکی پـــه سر دی

۳۰- هـــم ترمخـــه يـــې قـــدم، قـــدم روان دي
پخـوانـــــي زاړه،زاړه ډنګــــــر غـوايـــــان دي

۳۱- پـه څـادر يـــې مـــلا تړلـــې ګـــرځېده کـا
دپټکـــي شمـــله يـــې شـــاته رپېـــده کـــا

۳۲- پخوا ځغاست دی خپل پټي کې په ماله سپور
اوس هـم ګـرځي، دا يـې ژونـد دی دا يـې زور

(c) ketabton.com: The Digital Library

۳۳- کـــه لرغــــونی قهــــرمان دافســــانودی
مـــرگ یــــې نشتــــه پربشــــته د اسمانــــو دی

۳۴- داسـمان پــه شنــو دښــتو کــې ځغلــوي تــل
عــــراده د لمــــر ځــــلانده چــــلوي تــــل

۳۵- دا جهان چــې ابـدي دی حـال ویجـاړ کلـك
داد غــــوایو پــــه ښکــــرو دی ولاړ کلــــك

۳٦- دی ثابـت، عـالم ثابـت هــر څـه ثابـت دي
دی سـاکت، جهان سـاکت هـر څـه سـاکت دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

د قیامت استازی

۳۷- هلتــه پــورې غــاړه پــروت و یــو لــوی کلــی
اوس هــم پــروت دی پــه شــنو ونــو کــې پــټ غـلی

۲۸- هــم تــر شــا یــې هدیــره وه شــر ډاګــونــه
اوس هــــم هغــــه هــــدیره شـــته هغـــه غـرونــــه

۳۹- دازل بانګــــې لګیـــا هلتـــــه اذان کـــــړي
ابـــدي ناشــــنا پیغام،اشــــنا بیـــــان کـــــړي

۴۰- ســــپوغپلې اوس هــــم غاپــــې تــــر ابــــده
مــــاورا د مــــرګ او ژونــــد لــــه بنــــه او بــــده

(c) ketabton.com: The Digital Library

۴۱- پـورې غـاړه سپین جــومات لـوی چنـاران دي
هلتــه ناســت د کلــي خلــك چــوپ حیــران دي

۴۲- یـــو مـــلا هلتـــه ولاړ دی هیبـــت ناکـــه
ســـپینه پگـــه، اوږده ږیـــره، جامـــه پاکـــه

۴۳- ننــدارې د بــل جهــان خلکــو تــه ښــایي
دا استـــازی د قیـــامت ټولـــو تـــه وایـــي

۴۴- د دنیـا زحمـت تـرې سـپك دی لـه حبابـه
کــه خبــر شــي دخپــل قبــر لــه عذابــه

۴۵- ســـتا دپـــاره لمبـــه شـــوي دي اورونـــه
سورانـــــگار، سرې سکروټـــــې تنـــــورونه

۴۶- لړمـــان یـــې ملکـــان دي حـاکمـــان دي
نورمـــاران پهـــره داران تحصـــیلداران دي

۴۷- لار دې نشـــته بلــه چـاره هـــېڅ نــه مـــومې
گـــوره نـــن دی کـــه سبـــا تـــه بـــه وردرومـــې

(c) ketabton.com: The Digital Library

۴۸- دا دنیــــا فانــــي سرای دی ورتـــه شـــاکړه
دا ژونــدون نــن او سبـــا دی ځـــان فنـــا کـــړه

۴۹- دا ژوند هېڅ، عزت يې هېڅ مال او دولـت هـېڅ
زحمـت هېڅ، محنت يې هېڅ، زيـان او ذلـت هـېڅ
۵۰- وخـــت اخـــره زمـــانه قيـــامت نـــږدې دی
د محشـــــر د گيـــرو دار ســـاعت نـــږدې دی

۵۱- د دنيـا مــال پايښــت نــه لــري هېچــا تــه
گـــوره ونــه کـــړې اميـــد نـــن او ســبا تـــه

۵۲- دا خـــبرې پـــه پېـــړو پېـــړو قرنونـــو
خلـــك اوري چـــوپ د زړونـــو پـــه غـــوږونو

۵۳- پـــرون ناســـت و دا کيســـه يـــې اورېدلـــه
نـن هـم ناست دی هــم بــه ناســت وي تــل ترتله

۵۴- زه هـــم وايـــم دغـــه زوړ داســـتان رښـــتيا دی
ځکـــه دغـــه کـــوم جهـــان چـــې د مـــلا دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

۵۵- دا دنیـــا چـــې دحاکـــم ده د ســـــردار ده
د بـــــادار ده، د ســــــرکار، د فرمـــــــاندار ده

۵٦- دا دنیـــا کنــــډو، کنــډو اخــــر ورانېــــږي
بــل جهــان د بــل انســـان بـــه تـــرې جـــوړېږي

❁❁❁

(c) ketabton.com: The Digital Library

ازلي گناهگار

۵۷- هلته دورې پاس په پوله يو ځوان ښكاري
كوتوالـــي ورسره پـــه لارې روان ښـــكاري

۵۸- پـــه وهـــلو، ټكولـــو، ټېـــل وهلـــو
سينـــده! ســـتا تـــر خنـــگ و روان پـــه لاره تللـــو

۵۹- دى پـــرون هـــم ځغلېـــده نـــن هـــم ځغلېـــږي
دى پـــرون وهـــل كېـــده، نـــن وهـــل كېـــږي

۶۰- ســـتا جهـــان ثابـــت جهـــان دى بـــې تغيـــره
بـــې انصافـــه، بـــې وجـــدانه، بـــې ضميـــره

(c) ketabton.com: The Digital Library

٦١- گناهگــــار تــــل گناهگــــار وي تــــر قيامتـــــه
د عـــــــذاب ملكــــــه تـــــل پــــــرې مسلطـــــــه

٦٢- كلـــــه اورم حئينــــې خلـــــك بيـــــا دروغ واى
چــــې دنيـــا پــه يـــو حـــال نـــه ده اونـــه پـــاى

٦٣- مظلومـــــان را پـــه قـــاريږي انقـــلاب كــــړي
د ظالمـــــو، مستـــــبدو ســـــره حســـــاب كـــــړي

٦۴- دا ټول دروغ دي دا خطا ده ټـول هــزيان دي
ســتا جهــان بــل شــان جهــان ثابــت جهــان دى

٦۵- تل ثابت دي، تـل ساكن دي پـه يـو حـال دي
بــــې تغييــــره، بــــې تبـديلـــــه، بــــې زوال دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خندا سيلاب

٦٦- دپـرون پــه شـان دا اوس هــم ســتا پـه غــاړه
د هيــــواد كـوچنيـــان لـوبيـــږي همــــه واړه

٦٧- پــه پستـــو بخملـــي شگـــو كـــړي دانگـونـــه
دمرغـــــو پــــه شـــان وهــــي وزر ځـانگـونـــه

٦٨- يـــوه وړه جينـــۍ ســـا نيـولـــې بيـــر ســـرې
ســـور كمـيس، څيــرې گـــريوان ســترگې چغــرې

٦٩- خانـدي خانـدي پــه مــوړه بانــدې دپـاســه
پــــه ځـــان شـگــــې بـــادوي پــــه دواړه لاســـه

(c) ketabton.com: The Digital Library

۷۰- ځواب نه وايي چې هر څو ترې نه سوال کړم
خاندي، خاندي چې پوښتنه د احوال کړم

۷۱- دا خندا نه ده توپان دی که سیلاب دی
لوی محشر دی، زلزله ده انقلاب دی

۷۲- پاس اسمان کې موکل ملك حیران دی
هلته ناست دی پټ د ځان سره ګویان دی

۷۳- ما خو دلته خندا نه وه پیدا کړې
داد کومه ده راغلې چا راوړې؟؟

۷۴- اې وړې جینۍ ته څرنګ یې خندانه
په رښتیا چې ته وړه یې ته نادانه

۷۵- ولې؟ خاندې اې دلبرې بس که بس که!
خدای ته ګوره د زړه سرې بس که بس که!

۷٦- خبر نه یې ستا وطن دی دغم ځاله
یو قهار حاکم همیش پرې ناست برحاله

(c) ketabton.com: The Digital Library

۷۷- دا ستـــا ملـــك دغضـــب ملـــك دی پرېشـــانه
ســـتا د ملـــك خـــاوند قـارندوکـــی دی بېشانـــه

۷۸- اې زمــــا د زړه دریابــــه دا سیـــــلاب دی
دا خنــــدا نـــه ده تـــــوپان دی انقـــلاب دی

۷۹- زه لاهــو شــوم ستــا ځپـــې شــوې پــه ماتېــرې
افســـانې د سیـــاست شـــوې رانـــه هېـــرې

۸۰- دا خنــدا عجیـــبه رازدی تفسیــــر غـــواړي
دا خنــدا پرېشـــان خـــوب دی تعبیـــر غـــواړي

❁ ❁ ❁

(c) ketabton.com: The Digital Library

درياب

۸۱- زه راځمـــه د پاميـــر لـــه هســـك ســـواده
دپريانـــــو ددیوانـــــو لـــــه هېـــــواده

۸۲- داستانـــونه دمـــرگ ژونـــد راســـره روان دي
هـــم د نـــن، هـــم د پـــرون، د هـــر زمـــان دي

۸۳- زه يـــې ورمـــه تـــل تـرتلـــه پـــه دا لـــوري
سمنـــــدر کـــــې ډوبومـــــه هلتـــــه دورې

۸۴- دا خنـدا خـوب او خيـال نـه دى حقيقـت دى
دا خنـــدا ســـاده پيغـــام د طبيعـــت دى

(c) ketabton.com: The Digital Library

۸۵- دا چـــې تـــه زمـــا بهیـــر کـــې دوام وینـــې
دې جهـــان کـــې ابـــدي شـــان قـــوام وینـــې

۸٦- دغـه خـــوب دې تعبیـــر غـــواړي دز ړه ســـره
دغـــــه خیـــال دې افسانـــــه ده ســـرا ســـره

۸۷- زه یـــې وړمـــه تـــل ترتلـــه پـــه دا لـــوري
سمنـــــــدر کـــــې ډوبـومـــــه هلتـــــه دورې

۸۸- دا خنـــدا زمـــا خنـــدا پـــر مـــا خنـــدا ده
مسخـــــره ستـــــا دخـویونـــــو پـــــه دنیـــــا ده

۸۹- دا خنـــدا ده بـس یواځـــې یـــوه خنـــدا ده
د جهـــــان او د ژونـــــدون همـــــدا مانـــــا ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاروی

۹۰- اې زمـــا د زړه دریابــــه راتــــه وایــــه
ستا پـه غـاړه یـــو انســان پـروت دی بـې ځایــه

۹۱- پــه دې سیمــه کــې میشـته لــه ډېره وختـه
پــه تـن لــوخ پــه ګېـډه وږی تــل بدبختــه

۹۲- پـــه دې وږې تشــــه ګېــــډه ناتــوانــــه
بـــخ ویـــده دی کـــړي خـــوبونه پرېشـــانه

۹۳- دا انسان څه شان انسان څـه یـې راحــت دی
دا خــوبـــونه تعبیرغـــواړي لـــوی زحمـــت دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

۹۴- مــا ملکونــه هېوادونــه ډېــر لیدلــي
هنګامــــې دانقــــلاب مــــې اورېدلــــي

۹۵- هلتــه دورې چــې دنیــا بیــا رڼــا کېــږي
ا، چــې لمــر ځــي سمنــدر کــې پنـاه کېــږي

۹٦- هلتــه شــور دی غلغلــې دي کــوم توپـان دی
یــو جـاکــړ تــرې هیبــت ناکــه را روان دی

۹۷- دا توپــان شي لــوی لــوی غــرونه لــړزولای
شي سینــــــدونه، دریـابــونــــــه وچـــــــولای

۹۸- هم داور پــه شـان لمبــې کــوي سیځـل کـړي
هــم ګــرداب دی ښکتــه، ښــکته ډوبــول کــړي

۹۹- راروان دغــه ســېلاب دی پــه دې لـــوري
غرهــــار یـــې همــــدا اوس اورم لـــه دورې

۱۰۰- دا انسان چې دلته پـروت دی ستا پـه غـاړه
خبـــر نـــه دی لـــه ســـیلابه کـــور ویجــــاړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۰۱- ځـم ورځم ورته به غږ کړم چې بېـدا ر شي
دعـــالم لـــه ټيـــټ او پاســـه خبـــر دار شـــي

۱۰۲- يـا بـه دى اخـر خـبر شي لـه خپـل ځـانه
يـا بــه مــا هــم ځــان سره ورك كـړي لـه جهانـه

❁❁❁

(c) ketabton.com: The Digital Library

درياب

۱۰۳- ويل کېږي که ترخې، ترخې خبرې
يا خبرې وي خوږې لکه شکرې

۱۰۴- خو بيا هم خوشې خبرې دي خبرې
افسانې خوشې کيسې دي او منترې

۱۰۵- انقلاب نه هم کيسه داستان جوړېږي
مخلوقات په دې کيسو باندې بدلېږي

۱۰٦- که د بل جهان ماران او لړمان دي
روزل شوي په نهادکې دانسان دي

۱۰۷- لا شعور له تروږمو راپورته کېږي
داستانونه افسانې ترېنه جوړېږي

۱۰۸- زه يې راوړم دهسکو غرو له رمز ابادہ
د پريانو د ديوانو له هېواده

۱۰۹- بيا يې وړمه تل ترتله په دا لوري
سمندر کې ډوبومه هلته دورې

(c) ketabton.com: The Digital Library

جنتيان او دوزخيان

۱۱۰- دې هېـــواد زوړ دورانـونـــه ډېـر ليـدلــــي
داستانونــــــه يــــــې بېشمــــــاره اورېدلــــــي

۱۱۱- لـــه لښكـــي نـــه عجيبـــه خلـــك راغلـــي
پـــه دې غـــاړه خپـــاره شـــوي پورتـــه تللـــي

۱۱۲- دوی راوړل رسالتـونـــــــه درمنـدونــــــــه
پـــه ښـاخـــو ښـاخـــو شېـــندل دوی پيغامـــونه

۱۱۳- پـــه درو، پـــه ســـردرو، بانـډو دېـــرو كـــې
هـــم پـــه غـــرو رغـــو، پـــه كليـــو هـــدېرو كـــې

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۱۴- پيغامــونه مفــت وړيــا ويشــل کېــدل تــل
خـــو کنـــدوان بــه هـــم د خلکـــو تشېـــدل تـــل

۱۱۵- ددې ستـــــرو پيغـــــامو ډگـــــر تـــه تللـــــي
ډېـــر چرگانـــو خپـــل سرونـــه دي بايللـــــي

۱۱٦- ډېر غـوايانــو خپـــل ځـانونه قتــلان کـــړي
ډېـــر پســـونو خپلـــې غـوښـــې قـــربان کـــړي

۱۱۷- سپيـــن څـــادري اوږد ږيــري ملايـــان وو
دا غـــټ خيټـــي او غـــټ پگـــي جنتيـــان وو

۱۱۸- هـــم پـی مخـــي طالبـــان لکـــه غلمـــان وو
ډلـــې ډلـــې بـــه پـــه دوی پســـې روان وو

۱۱۹- وعظ نصيحـت امـر معــروف و پـه کمبختـــو
گمـراهـــان بـــه سمېـــدل پـــه سمـــو لښتـــو

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۲۰- بیــا بــه لــوېې لــویې ډلــې وې د چڼــو
تـــا بـــه وې لکـــه سیلـونـــه د چڼچڼـــو

۱۲۱- پــه فصـلونو درمنــدو بــه شــو ورخـــوشي
ټولـــول بـــه یـــې غنـــم، جـــوار، اور بشـــې

(c) ketabton.com: The Digital Library

د عذاب پرښتې

۲۲۲- یووخت راغی را پیدا لوی لوی پیران شول
دا عجاز د کراماتو خاوندان شول

۲۲۳- ورمعلوم ډېر، ډېر رمزونه پټ پنهان وو
پیغامونه ورسره د بل جهان وو

۱۲۴- په اسونو به سپاره وو پادشاهان وو
مریدان لښکر، لښکر پسې روان وو

۱۲۵- د ذکرونو، تکبیرونو غرهار وو
د حلوا د پولاونو خوان تیار وو

۱۲٦- ساز سرود، مینه مستي لویه گناه وه
هم حرامه وه، خندا وه که نڅا وه،

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۲۷- بیا به ځینې ځینــې خلك گمراهــان شــول
ځینـــې نـــور بـــه لا بدتـــره کافـــران شـــول

۱۲۸- دکافـــرو د بـــې دینـــو مـــرگ روا شـــو
د گمـراهــو کــور بــه وران مــال بــه تــالا شــو

۱۲۹- داپیــران، خـدمتــگاران لــوی دمحشــر وو
دعـــــــذاب د ملایکـــــــو اشرگـــــــر وو

۱۳۰- گمراهانــو پــه دې ژونــد عــذاب لیدلــو
د عـــــذاب د پربشتـــــو بـــــار سپکېدلـــــو

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو داستان

((سمندر)) د لمبې غېږ کې

۱۳۱- گـــوره گـــوره زمـــا خـــوا تـــه پـــه دې لـــوري
کنډوالـــــې کنـــــډرې ښـــــکاري هلتـــــه دورې

۱۳۲- دغـــه ځـــای يـــوه کـــلا کـــور د بزگـــر و
يـوه يـې ښـځه ډېـر کـوچنيـان خـاورې پـه سـر و

۱۳۳- ډوډۍ کمـــه، زمـــکه کمـــه حاصـــل کـــم و
د وږو د وږې گېـــــــډې ورســـــــره غـــــــم و

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۳۴- یــو صــفت بــد پیــدا کــړی دې انســان و
یــــو عــــادت بــــد اخیســــتی دې دهقــــان و

۱۳۵- دلــوی پیــر مسلــم حــق ســودا یــې نــه کــړه
د لنگــــر د شکــــرانې پــــروا یــــې نــــه کــــړه

۱۳۶- پیر ته یې نه وروړې دانــې نه چــرگ چــرگوړي
نــــه هگــــۍ پخــــې او مــــې، زرکــــې سیســــوړي

۱۳۷- پیــــر خپــــه و مریــــدان ورتــــه پــــه قــــاروو
هلتــــه ناســــت دکــــوم فــــرصت پــــه انتظــــار وو

۱۳۸- دا ســړی خــوارې مشهــور کــړو هــرې خــواتــه
چــــې ممســــك دی، وهــابــــي دی دا بــــد ذاتــــه

۱۳۹- مـریدانــــو پســــې نــــوره کــــړه لا زیاتــــه
چــــې خالــــي نــــه دی ســــړی لــــه هــــر پساتــــه

۱۴۰- دا سـړی خــوار یې مشهور کــړو چــې بد کــار دی
لــــوی مفســــد دی، هــــم ســــود خــــوره زنــــا کــــار دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۴۱- ترخــو تــول د سيمــې خــلك شــولو بېــزاره
ګواښــېدل تــول خوټکېــدل ورتــه لــه قــاره

۱۴۲- بلــه ورځ، ورځ دجمعــې ميــاشت دبــرات وه
دتمـــام وګـــړو غونـــډه پـــه جومـــات وه

۱۴۳- چې لمـونځ خـلاص شـو يـو ناڅاپـه دربهار شـو
د ذکرونـــــو، تکبيرونــــو غرهـــــار شـــــو

۱۴۴- مريـــدانو لښــــکر وکــــړو لــــه يــــو ســــره
لاړل تــــاو شــــول لــــه کــــلا نــــه نــــا بيــــره

۱۴۵- مـــريدان لکــه پړانــګان هــدف يــې ښــکار و
د ذکرونـــــــو، تکبيرونـــــــو غرهـــــــار و

۱۴٦- چــې کتــل خلکــو پــه دې طــرف دې لــور تــه
يـــو ناڅـاپـــه لـــه کـــلا شـــوې لمبـــې پورتـــه

۱۴۷- کـوچنيـــان، ښځـــې وو پـــه دغـــه ورځ وتلـــې
چېرتـــه تللـــې، پنهـــان شـــوې تښتـېدلـــې

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۴۸- خـــړ بزګـــر غـــریب پـــه دغـــه ورځ بیمـــار و
پـــروت پـــه کـــټ کـــې ناتـــوانـــه هغـــه خـــوار و

۱۴۹- هلتـــه پـــروت و بـــې درملـــه بـــې درمانـــه
خـوځېـــدی لـــه ځایـــه نـــه شـــو ناتـوانـــه

۱۵۰- څـولـــه ځـانـــه خبـــرېده شیبـــې وې تېـــرې
ســـرې لمبـــې د اور لمبـــې شـــوې تـــرې چاپېـــرې

۱۵۱- دی راپاڅیـــده لـــه کټـــه هـــك حیـــران شـــو
هلتـــه ودرېـــد څـوراتـــاو تـــرې سورنیـــران شـــو

۱۵۲- مخلـــوقات یـــې وو راغلـــي` تماشـــې تـــه
دی ولاړ و هـــی کتـــل یـــې ســـرې لمبـــې تـــه

۱۵۳- دلمبـــــې عجـــب رفتـــــار و تللـــــه تللـــــه
هـــا بزګـــر تـــه پـــه نخـــرو، نخـــرو ورتللـــه

۱۵۴- شیـــن زړوکـــی یـــې پـــه ســـر د لـوګـــي شـین و
ســـره لمنـــه، ســـره خـولګـــی، تنـــدی یـــې سپیـــن و

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۵۵- لمــبه لاړلــه خپـره دده پــه پښـو شــوه
بیــا پښــې یــې دده ښــکل کــړې پــه زارو شــوه

۱۵٦- بیــا لمبــه شــوه پــه نخـرو نخـرو ور پـورتــه
شیــن پـوړنــی پــه ده خپــور کــړو دده لــور تــه

۱۵۷- ورتــه غــاړه پــه غــړۍ شــوه دا مجنونــه
تــرې چاپیــر شــول د لمبــې سره مړندونــه

۱۵۸- بیــا د شـین لـوګــي د شــنه زړوکـي لانـدې
سـرې لمبــې ده تــه خــوله ورکــړه وړانـدې وړانـدې

۱۵۹- ســره خـولګــۍ تـوده خولګــۍ وه ګرمـه ګرمـه
پاکـــه پاکـــه ښـــه ځـــلانده نـرمـــه نـرمـــه

۱٦۰- مخلـوقاتـــو تماشـــه کـــړه سورنیـــران و
ده دخلکـــو تماشـــه کـــړه هـــك حیـــران و

۱٦۱- بیــا شــو ښکتــه د لمبــې پـه غیږ کـې پریـووت
د ناشـــنا ســـوزو ګـــوداز پـــه دردو کیـــووت

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱٦۲- دا دمهـــــر او مينـــــې تـــــړی نـــا قــــراره
د لمبـــې پـــه غېـــړ کــــې واوښـــت څوځـــو واره

۱٦۳- ترڅـــو خـــاورې شوايـــرې شـــو نـــو ارام شـــو
يـــو داستـــان د ژونـــد او مـــرگ هســـې تمـــام شـــو

۱٦۴- مريـــدانو ووې: توبـــې خلکـــو تـــوبې کـــړئ
عبـــرت واخلـــئ! د صـــلوات جگـــې نـــارې کـــړئ

۱٦۵- د ســـود خـــورو پيـــر رټلـــو داپايـــان شـــي
د دوزخ اور کـــې ستـــي پـــه دې جهـــان شـــي

۱٦٦- لارويـــه! پـــوه شـــوې څـــوك دغـــه بزگـــر و؟
يــــــو موجـــــــود افسانـــــــوي و سمنـــــــدر و

۱٦۷- اور نه زيږي، اور کې ژوند کړي، ژوند يې اور دی
سرکـــوټی ســـره گـــلان بـــاغ يـــې سمســـور دی

۱٦۸- معشوقـــه يـــې ســـره لمبـــه ډکـــه لـــه نـــازه
د فنـــا او لـــه مرگـــي نـــه دی بـــې نيـــازه

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۶۹- ددې شنـــې ځمکـــې بچـــی دی نافـرمانـــه
لـــه دې شنـــې ځمکـــې رازيـــږي جاويـدانـــه

۱۷۰- خـاورې کېـږي، ايـرې کېـږي ځـو ځـو ځله
لـــه ايـــرو راپـورتـــه کېـــږي بيـــا هـــر کلـــه

۱۷۱- بيـا کـرل کـږي بيـا رېـبل کـږي تـل ترتلـه
ابـــدي سنـــدره وايـــي خـــوږه خپلـــه

(c) ketabton.com: The Digital Library

نوي پیامبران

۱۷۲- پــه دې غــاړو نــن پــرون نــور څــوك روان وو
ډېــــر بــــادرده ننګیالـــــي زلمــــي ځوانــــان وو

۱۷۳- ښـــورول یـــې ســـره ځلانـــده بېرغونـــه
ورســـــــره وو شعارونـــــــه، پیغامونـــــــه

۱۷۴- وې: موږ خلك یو، خلك زموږ دي اعتصاب کـړو
مـــوږ راغلـــي دکـــار ګـــرو انقـــلاب کـــړو

۱۷۵- دا ځوانان زلمي خپاره چې په دې خـواشـول
تمــــې تمــــې امیدونـــــه راپیـــــدا شـــــول

۱۷٦- خلکــو ویلــې: دوی بادرده پــوه ځـوانــان دي
پیغامونـــه یـــې هـــم ځـــوان د بـــل دوران دي

۱۷۷- نـوربنتـیا بـه شـور ماشـور ګډ د ځـوانۍ کـړي
بتخانـــې بـــه ړنګـــې پخوانـــۍ کـــړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۷۸- دې ځـوانانـــو ســـره نـــوي شـــان الفـــاظ وو
بـــــې شمـــــاره شعارونـــــه پـــــه بـــــل راز وو

۱۷۹- خـــو بيـــا هـــم زړې ســـندرې دوی ويلـــې
هـــــم هغـــــه زړې خبـــــرې يـــــې ويلـــــې

۱۸۰- پــه رښتــيا چـــې دې زلمـــو ظـاهــر ځوانـانو
څـــــه پېښـــــې تقليـــــد کـــــاوه د انسانانـــــو

۱۸۱- دغــه ځـــوان لکـــه توتـــي غـــوندې گويـــان و
ښــــه ښايســــت رنگيــــن الفـــاظ دده بيـــان و

۱۸۲- الفـــاظ نـــوي خـــو معنـــی هېـــڅ پکـــې نـــه وه
اشـــکال نـــوي محتـــوا هېـــڅ پکـــې نـــه وه

۱۸۳- دوی وې: هـر څــه نـوي نـوي اوس راوړو مـــوږ
پـــه زړو عنعنـــو ځـــان نـــه خبـــروو مـــوږ

۱۸۴- مـــا ويلـــې: اې بـــې فکـــره! بـــې شعـــوره
اې د عقـــل و سرېتـــوب دښمـــن تـــر بـــوره

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۸۵- پــه زړو کیســو چــې نشــي پوهېــدلای
نــو د زوړ نــوي تــوپیــر نشــي کــولای

۱۸٦- نــو دا ځکــه د تــوتــي پــه شــان لګیــا یــې
زوړ بیــان کــړې نــوي ورتــه وایــې

۱۸۷- تــه خــو وایــې: د پیــشرفت دښمن دهقــان دی
د کــارګــرو انقــلاب رښتیــا عصــیان دی

۱۸۸- د پــرون واعــظ خــو هــم دا شــان نظــر و
دا بزګــر جــاهــل بزګــر دیــن تــه خطــر و

۱۸۹- دې ســړي تــه پــرونــي واعــظ ویلــې:
تــه ناپــوهــه، تــه امــي یــې، تــه جــاهلــې

۱۹۰- د امــام بیــان قبــول کــړه مسلمــان شــه
ځــه پــه پټــو سترګــو مــا پســې روان شــه

۱۹۱- ننــی واعــظ اوس وایــي: ورکــه ایستــه!
مــرتجــــع ایډیالســـــته، فیــوډالســــــته!

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۹۲- دوی هــم وایــي چــې اســتاد هســې ویلــي:
مــا پخپــله پــه کتــاب کــې دي لیدلــي

۱۹۳- پــه واقــع کــې داځــوانــان نــه و بچیــان وو
مقلــد اخــونــد زاده گــان حــاکــم زاده گــان وو

۱۹۴- په کوم وخت چې د دوی لاس پـه خلکــو بـر شـو
کنـدوان تش، خمبـې شــوې ځــیرې حــال بـدتر شــو

(c) ketabton.com: The Digital Library

سرتور ملنګ

۱۹۵- دې ځـوانانـــو شـــا وخـــوا کتلـــي نـــه وو
هـــم هېچـــا ورتـــه هـــر ګـــز ويلـــي نـــه وو

۱۹٦- چـــې د عقـــل زوړ حکيـــم سرتـــور ملنـــګ شـته
لا ژونـــدی دی، لا لـــه جهـــل ســـره جنـــګ شتـــه

۱۹۷- دا خـــو هغـــه لـــوی حکيـــم لـــوی قلنـــدر دی
چـــې ظالـــم لکـــه چنګيـــز تـــرې در پـــه در دی

۱۹۸- دهټلـــر خـــونخـــوار منګولـــو کـــې ور پـــرېوت
تـــرې را خـــلاص شـــو خـــو پـــه بلـــه بـــلا کېـــوت

۱۹۹- دستاليـــــن تـــــوره بـــــلا شـــــوه مسلطـــــه
جېلخـانـــــو تـــــور زنـدانـــــو تـــــه شـــــو ورښکتـــــه

۲۰۰- هـــم ددې بـــلا لـــه چنګـــه بيـــا راســـتون شـــو
ازادۍ پســـــې روان بيـــــا دا مجنـــــون شـــــو

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲۰۱- تسلیـــم نـــه شـــو استبـــداد زور اوستـــم تـــه
معشـوقـــــې پســــې کــــوزیږي جهنـــم تـــــه

۲۰۲- کـه شـاهان، کـه سـرداران شـاهنشاهـان شـــته
کـــه واړه لـــوی هېـــلران شتـــه ستـالینـــان شتـــه

۲۰۳- ددې واړو یـــو دښمـــن دی یـــو غلیـــم دی
بـــس یـواځـــې داد عقـــل لـــوی حکیـــم دی

۲۰۴- تـــل دعقـــل لـــه قـدرتـــه پـــه عـــذاب کـــې
شپـــــې خـوبونـــــه پرېشانـــــه اضطـــراب کـــې

۲۰۵- دې ځـوانانـــو ځـــو شېبـــې نـــه وې مـــوندلې
چـــــې زړې خبـــــرې واوري بیــــا یـوځلـــــې

۲۰۶- زوړ حکـیم وې: پـــه زلمـــي کـــه زلمیتـــوب وي
دســــــړي د څیـــــرې شاتـــــه سړیتـــــوب وي

۲۰۷- پـــه کـــوم ځـــای کې چـې انسـان انسانیت وي
ســـــوز جـذبـــــې وي، ازادي وي حقیقـــــت وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲۰۸- نـــو بيـــا هلتـــه دتقليـــد احتيـــاج نـــه وي
د څېـــرو پېښـــو کاسکيـــټ، پټکـــی تـــاج نـــه وي

۲۰۹- پـه بـل ځـای کـې يـــو قـــدرت شـولـــو راپورتـه
هنګامـــې يـــې اوريدلـــې تـاســـره لـورتـــه

۲۱۰- دې قـــدرت ابـــادې هسکـــې ودانـــی کـــړې
بتخـانـــې يـــې ړنګـــې پخـوانـــی کـــړې

۲۱۱- دا قـــــدرت انقلابـــــي عقـــــل تنقيـــــد و،
د يـــو نـــوي ژونـدانـــه اســـاس تمهيـــد و

۲۱۲- پـــه درانـــه خـــوب ويـــده يـــې کـــړه بېـــداره
داوهـامـــو ليـونـــي يـــې کـــړه پـــه لاره

۲۱۳- چـــې بيـــا راغـــی دلتـــه راغـــی شـــو ذليـــله
پخـوانـــی نقـــل تقليـــد شـــو بـــې دليـــله

۲۱۴- نـــوې نـــوې بتخـــانې راســـازوي اوس
نـــوي غـــټ بتـــان يـــې منـــځ کـــې دروي اوس

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲۱۵- پــه بـل ځــای کــې پلټـــنه وي پرســـان وي
پـــــه فکـــري مسلمـاتــــو کـــــې ایقـــان وي

۲۱٦- پـه دې ځـای کــې تعصــب شــو عقیــده شــوه
روح بېـــداره نـــه شـــوه بیـــرته بیـــا بېــده شـــوه

۲۱۷- وای زاړه اولیـــا پرېـــږدئ زیـــارت ځلـــي
نـــوي، نـــوي اولیـــــا دي اوس راغلـــــي

۲۱۸- خـــــاوندان دکـراماتــــــو داعجــــاز دي
کتـابونـــــه نـــازل شــــوي پـــــه بــــل راز دي

۲۱۹- پــه اخــلاص پــه پټــو سترګـــو غــاړه کېـــږدئ
ســجدې وکـــړئ ایمـــان راوړئ تپـــوس پرېـــږدئ

۲۲۰- لـــه زردشتـــه، لـــه بـــودا، لـــه برهمنـــه
پــــه پېـړیـــــو لـــــه پـرونــــه لاتـرننـــــه

۲۲۱- دغیـــبي الهـــام خـــاوند دعـــوه دارانـــو
د بـــې خـدایـــه، دبـــې دینــــه رسـولانـــو

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲۲۲- د بــــې شمــــاره رســالت ســــتر خاونـدانــــو
دهمـــــــــه و پیشوایانــــــــو، رهبرانــــــــو

۲۲۳- دا اســتازي چـــې راځـــي ځـــي تـــل ترتلـــه
دلتـــــه یـــــوه ســــندره وایــــــي، یـــــوه بدلـــــه

۲۲۴- پـــه اخـــلاص پـــه پټـــو ســترګو غــاړه کېــږدئ
ایمــان راوړئ سجـــدې وکـــړئ تپـــوس پرېـــږدئ

۲۲۵- دا کیســــې وې او کیســــې دي افســانــــې دي
ځنــــې هیــــرې، ځنــــې یـــادې ترانــــې دي

۲۲۶- زه یـــې لـــه ځـــانه ســـره وړمـــه پـــه دې لـــوري
سمنـــــــــدر کـــــــې ډوبـومــــــه هلتــــــه دورې

(c) ketabton.com: The Digital Library

د زړه درياب

۲۲۷- لارويـــه! زه خـــو ستـــا د زړه دريـــاب يـــم
ستـــا د زړه پـــه شـــان ناارامـــه ناپايـــاب يـــم

۲۲۸- ماتـــه گـــوره زه آزاد يـــم زه مختـــار يـــم
هـــر خـواځـــم کلـــه پـــه لار کلـــه بـــې لار يـــم

۲۲۹- پـه دې خپـل پـراخ بستـر کـې پـرون تللـم
نـــن هـــم هـــر طـرف تـــه رغـړم ځغلـم ځغلـم

۲۳۰- کـــوتې، خـــونې، بانـــډې کلـــي ړنگومـــه
پټـــي، ځمکـــې، ويالـــې پولـــې ورانـومـــه

۲۳۱- دا انســـان ماتـــه زاري کـــړي پـــرې آفـت دی
دا زمـــــا آزادي ده کـــــــه اســـــارت دی

۲۳۲- دې انســـان خـوهنـــگامې دي تېـــرې کـــړې
افســـانې يـــې اورېدلـــې، هېـــرې کـــړې

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲۳۳- سـیلابونه پـرې راغـلي تـرې بـه تېـر شـي
بیـا بـه راشي، بیـا بـه لاړ شـي بیـا بـه هېـر شـي

۲۳۴- تـر څـو پـوه پـه علـت نشـي درنځـونـو
د ربښتینـي انقـلاب پـه لـوی رمـزونـو

۲۳۵- دی بـه دا شانتـې بنـدي د خپـل زنـدان وي
کنـدوتش، کـوچنیـان وږي کـور بـه وران وي

۲۳۶- بـم د عقـل پـه لاس ورکـړه ورزده چـل کـړه
د تنقیـد شـك او تـردید اور ورتـه بـل کـړه

۲۳۷- تنفـر او انزجـار ورتـه بیـان کـړه
دغضـب، قهـر احسـاس ورتـه عیـان کـړه

۲۳۸- دا احسـاس قـوي احساس بـدلون راوړی شـي
دا قـدرت دنـن پـروت بـت ماتـوی شـي

۲۳۹- ورتـه وایـه: لـه خپـل ځانـه نفـرت وکـړه
لـه خپـل ژونـده منزجـر شـه همـت وکـړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲۴۰- د غضـــب پـــه اور ایـــرې کـــړه ړنگـــې ړنگـــې
دقـــــــدرت او اقتـــــــدار بتخانــــــې تنگـــــې

۲۴۱- نـو بـه هـله تـه سـړی شـې تـه انسـان شـې
ازادۍ د لـــوی منـــزل پـــه لـــور روان شـــې

۲۴۲- لارویـــه! زه خـــو ستـــا دزړه دریـــاب یـــم
ستـــا د زړه پـــه شـــان ناارامـــه ناپایـــاب یـــم

۲۴۳- ازاد ځغـــلم، ازاد رغـــړم خپـــل وطـــن کـــې
کلـــه کـــوږ ځـــم کلـــه سـم د غـــرو لمـــن کـــې

۲۴۴- څـــو ددې بزگـــر بچـــی پـــوه پـــه کـار نـــه شي
راپانځـــي، راویښ نـــه شـــي، پـــه قـــار نـــه شـــي

۲۴۵- اور بـل نکـړي ددې دښتـــې پـــه اغـــزو کـــې
ستـــي نـــه کـــړي لړمـــان، مـــاران لمبـــو کـــې

۲۴۶- را وانخلـــي بیـــا کلنـــگ، بېـــل او تسکـــوره
قلبـــه نـــه کـــړي ددې ملـــك ځمـــکه پـــه زوره

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲۴۷- د ذهنونـــو شـــر ډاگـونـــه ابـــاد نـــه کـــړي
پـــه باغـونـــو پـــه گلـونـــو زړه ښـــاد نـــه کـــړي

۲۴۸- دازاد، ازاد فکـرونـــــــو نـــــــوو نـــــــوو
د تـــــازه فکـــــري تخمـونـــــو نـــــوو نـــــوو

۲۴۹- کښـــت ونـــه کـــړي لـــه سهـــاره تـــر ماښامـــه
کـــر ونـــه کـــړي ډېـــر کلـونـــه شامدامـــه

۲۵۰- دا ســړی بـــه پـــر قرنـونـــو انســـان نـــه شـــي
هیـــڅ ازاد بـــه لـــه خپـــل بنـــد او زنـدان نـــه شـــي

۲۵۱- زه بـــه تـــل راځـــم راځـــم لـــه هســـك ســـواده
د پـریـانـــــــو د دیـوانـــــــو لـــــــه هیـــــــواده

۲۵۲- داسـتانـونـــه بـــه زمـــا مـــوج کـــې روان وي
هـــم دنـــن، هـــم د پـــرون دهـــر زمـــان وي

۲۵۳- زه بـــه یـــې ورمـــه تـــل ترتلـــه پـــه دا لـــوري
سمنـــــــدر کـــــــې ډوبـومـــــــه هلتـــــــه دورې

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپل ځوان مجاهد زوی ته

د یوې افغانې مور (پیغام)

د افغانستان د بین المللي پیوستون دورځې په مناسبت

د مارچ ۲۱ مه ، ۱۹۸۲کال

(c) ketabton.com: The Digital Library

د افغانستان په ټولنه کې د شوروي قدرت په مقابل کې د جهاد او ملي قیام له کبله ځینې ژور بدلونونه راغلي دي. (دمور پیغام) په دې منظومه کې ددې بدلونونو دا لاندې اهم اړخونه منعکس شوي دي:

دجهاد او ملي ازادۍ جنګ د خاصو شرایطو په نظر کې:

۱- دیني عقیده نوره هم سپیځلې کېږي او زیات قوت مومي مثلاً، دکلي ملا د خلکو حقیقي روحاني رهبر کېږي، یو داړه مار غل خپل ځان او مال جهاد ته وقف کوي او په دې شان د خلکو په نزد قدر او منزلت پیدا کوي او کله چې د کلي یو زوړ سپین ږیری خپله د جهاد فریضه ادا کوي، نو د حضرت ابراهیم علیه السلام قرباني را په یادوي.

۲- د عنعنوي زعامت په ځای، د خلکو له منځه یو نوی لیډر شپ د راوتلو په حال کې لیدل کېږي، مثلاً یو بېکسه آهنګر د قبیلوي خان ځای نیسي او د کلي له یو خوار چوپان (غوبه) څخه ملي قهرمان جوړېږي.

۳- ملي شعور په خلکو کې راوینېږي، مثلاً د ازادۍ د جنګ په دوران کې، حتی د یوې ساده، بې سواده ښځې عواطف ورو، ورو د فردي او محلي نیمګړي احساس له سویې څخه جګېږي او له هغه څخه په ساده او طبیعي توګه یو کلك او بشپړ ملي احساس جوړېږي. په دې منظومه کې د خالص واقعبینانه (ریالیستي) روش څخه کار اخیستل شوی دی، هېڅ کوم خیال پردازي، رومانتیکي، احساساتي، مبالغې، تش رنګین الفاظ، وعظ، نصیحت، تلقین ،تبلیغ او یاد لیکونکي خپل فردي احساس یا شخصي نظریات او تمایلات په کې نه دي ځای شوي، بلکې فقط د یوه کلي د یوې ساده او بېسواده پښتنې کونډې مېرمنې له خولې څخه هغه څه بیان شوي دي چې د افغانستان په اوسنۍ بحراني ټولنه کې څو واره هر هر ځای پېښ شوي او اوس هم پېښېږي او دا ځکه چې د جهاد په معمولي او عادي پېښو کې دملي ازادۍ جنګ په روزمره کوچنیو او ساده واقعیتونو کې داسې لوی او ژور پیغام پروت دی چې دخپل بیان له پاره د کوم بلاغت او فصاحت قوت ته کوم ایډیولوژیکي تعبیر او تفسیر تهاو کوم انقلابي تش بیان او لفاظۍ ته ضرورت نه لري.

د جهاد ساده واقعیتونو ساده بیان پخپله انقلابي بیان دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوې پښتنې مور خپل مجاهد زوی ته دا پیغام د جهاد سنګر ته لیږلی دی

۱- ګرانــه زویــه! رسـتم خـــانه! مـــور دې ځـــار شـــه!
ښـه دې چـار شـه! دښـــت صحـــرا درتـه ګلـــزار شـــه!

۲- زه دې پرېښــودم یواځـــې اوس چـــې ځـــوان شـوې
دجهــــــاد سنګـــــر تــــــه لاړلــــــې روان شــــــوې

۳- د طالــــع ستـــــوری دې غـوارمــــــه ځـــــلانده
مـل دې خـدای شـه چـې دنیـا یـې پـه فـــرمان ده

❁❁❁

۴- ستــــا یادبــــرې زمانــــه ده ډېــــره تېــــره
خــوزمـــا نـــه بـــه هېڅکلـــه نـــه شـــي هېــره

۵- ډېـــر ورکـــوتی، خبـــر نـــه وې لـــه جهـــان تـــه
پــــه خاپـــوړو وې قــــــدم قـــــدم روان تــــه

(c) ketabton.com: The Digital Library

۶- څــه مــوده وه پــلار دې تللــی پــه سفــر و
زه او تــه پــه کــور کــې ناســت حــال موابتــر و

۷- زه او تـــه يــواځـــې ناســـت وو پـــه درشلـــه
ستـــا د پـــلار د راتـــګ لاره مـــې څارلـــه

۸- تــه وړوکـــی وې لـــه لوبـــو ســـره دې ســـر و،
هـــم خاپـــوړې دې کـولـــې مازيګـــر و

۹- چــې ناڅاپــه پــه درشــل بانــدې نسکــور شــوې
پــه ژړا پــه واويــلا پــه شــور ماشــور شــوې

۱۰- بنــه مــې يــاد شــي تــا ژړلــې مازيګــر و
ستـــا پـــه خـــاورو لـوغيدلـــی سپـــېره ســـر و

۱۱- ماراپورتــه کــړې پــه غېــږ کــې زنګولــې
پــه خبــرو پــه خنــدا مــې چوپولــې،

۱۲- چــې ناڅاپــه يــو چــا غــږ وکــړ لــه پــورې
جنـــازه کلـــي تـــه راغـــله خلکـــو ګـــورئ

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۳- ټــــول ور ووتـــــو بهــــر تــــه زيــــړی لمــــر و،
تــــا ژړلـــــې زمـــــا غېـــــږ کــــې مازيگــــــر و،

۱۴- جنـــــازه کلـــــي تــــــه ورو ورو ور روانـــــــه
زړه مـــې ټـــوپ کـــړو پـــه ســـينه کـــې ناگهانـــه

۱۵- جنـــازه نـــه وه چـــې راغلـــه لـــوی گـړنـــگ و
پـــه کـټ پـــروت يـــو شـــا زلمـــی پـــه وينـــو رنـگ و

۱۶- چـــا وې: (دا خـــو ادم خـــان بېرتـــه راغـــلی!
ځـــوان مېــــړه ددرخانــــۍ دی چـــا وژلـــی!

۱۷- دا ستـــا پلار و چـې يـې بيـا غـوره بېلتـون کـړو
د مرگـــې ډاکـــو لـــه لارې بېرتـــه ستـــون کـــړو

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ژوند کیسه

۱۸- لـــه واده نـــه زمـــا تېـــر وو څـــو کلونـــه
چـــې اختـــر راغـــی پـــه مـــا ســـره بېلتونـــه

۱۹- ښـه مـې یـاد شـي اختـر راغـی مـوږ خنـدلې
سـتا د پـلار جامـې مـا پاکـې وې مینځلـې

۲۰- مـا هـم خپـل کمیس رنګ کـړی پـه رنګ ریز و
سمبـال کـړی مـې خپـل ځـان ښـه پـه مکیـز و

۲۱- اختـر راغـی خـوشالـی وې خنـدا ګـانې
نجونـه سینـد غـاړې میلـې تـه شـوې روانـې

۲۲- دا اختـر زمـا د ژونـد د سینـد پـه غـاړو
بیـا راننغـی، یـو وار راغـی بېرتـه لاړو

۲۳- داختـر پـه سـبا پـلار دې پـه سفـر لاړ
پـه ناشـنا بېګانـه لارو د خطـر لاړ

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲۴- پــه ملکــونو یــو ځــای بــل ځــای ځغلېــدلو
غـــریبي خـــواري یـــــې کړلـــه ګرځېدلــــو

۲۵- چې یې زړه په پردي ملك کې تنګ پرېشـان شــو
نـوراستـــون شـــو خپـــل وطـــن تـــه راروان شـــو

۲٦- پــه شـــاکړي ځـــه سوغـــات مـــال او کــالي وو
ځـه پیســې لــږې پــه جیــب کــې لاس خالـــي وو

۲۷- داړه مـــار لـــوی جلادخـــان ډاکـــو پـــه لار کــې
چېرتـــه پـــټ و غلـــی ناســـت ورتـــه پـــه ځـــار کـــې

۲۸- ستـــا زلمـــی پــلار یـــې شهیـــد کـــړو ناګهـــانه
مـــال سوغـــات یـــوور جـــلاد ظـــالم بـــې ایمانـــه

(c) ketabton.com: The Digital Library

گرانه زویه!

۲۹- دکـونډتـــــون ژونـــــدون ډېـــــر گـــــران وو
تـربـــــوران ســــړي خــــواره وږي ليــــوان وو

۳۰- خــدای تــرې زه هميش ساتلــم پــه امــان کــې
ډېـــرې سختـــې مـــې گاللـــې دې جهـــان کـــې

۳۱- تاته ناستــه وم چې تـا بـه خــدای رالــوی کــړي
جانشيـــن بـه د خپــل پــلار شــا زلمـــی زوی کــړي

۳۲- نـــو بـــه زه شـــم اخـــر خلاصـــه لــه تهمتـــه
لـــــه زحمتـــــه، د ليورانـــــو لـــــه آفتـــــه!

۳۳- بيـا چــې تــه کلــه رالــوی شـوې دادې حــال و
ستـاســـره يــــوه ســـودا يـــو فکـــر خيــــال و،

۳۴- تــا بـــه ويلـــې: جـــلاد خـــان زمـــا غليـــم دی
دخپـــل پـــلار خـــون بـــه گټـــم دا مـــې تصـــميم دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

۳۵- جــلاد خــان تــه خــو دا ټــول ولـس پــه قــار و
چـــې خـونـــکار و داړه مـــار تـــل پـــه فـــرار و

۳٦- چې رالوی شوې ته کټ مټ د پلار په شان شوې
اراســته دنـــګ شـــا زلمـــی ښایستـــه ځـــوان شـــوې

۳۷- ښــکلو نجـونــو زړونــه تـا بانــدې بایلــل تــل
ســـتا پـــه لـــور یـــې د ښــو لانــدې کتــل تــل

۳۸- تـــه زلمـــی وې شـــا زلمـــی وې حیـــا ناکـــه
غیـرتـــــي وې ایمـــــاندار لـــــه ګنـــــاه پاکـــــه

۳۹- د سپیـــن ږیـــرو مشرانـــو کـــړو عـــزت تـــا
لـــه یارانـــو ســـره اخــــلاص او محبـــت تـــا

۴۰- خپلــه مـــور دې هـــم ســاتله تــل خـوشالــه
پـــه خبـــرو، پـــه خـــندا، د زړه پـــه خوالـــه

(c) ketabton.com: The Digital Library

نا اشنا سیلاب

گرانه زویه!

۴۱- ستا په یاد شي چې یوه ورځ بیا مازیګر و
دواړه ناست و په کاله کې زیړی لمر و

۴۲- چې په کلي کې ناڅاپه شور ماشور شو
کوم نااشنا جګړ په دې سیمه راخپور شو

۴۳- ته ولاړ شولې بیا دې ټوپ کړو په یو ځله
په درشل کې دې پښه بیا ونښتله

۴۴- بیا نړدې و چې په ځمکه راګوزار شې
په ژړا بیا په درشل باندې په قار شې

۴۵- ماته ستا د کوچنیتوب ورځ را په یاد شوه
چې د ژوند دېوه مې مړه شوله برباد شوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

۴۶- تـــه ورکـوټـــی زمـــا خـــواته لـوبېدلـــې
يـــو قـــدم نيـــم هـــا خـــوا دې خـــوا نوليدلـــې

۴۷- مـــازيگر و پـــه درشـــل بانـــدې نسکـــور شـــوې
پـــه ژړا پـــه واويـــلا پـــه شـــور ماشـــور شـــوې

۴۸- پـــه دې ســـيمه بيـــا راغلـــی کـــوم محشـــر و
نـــا معلومـــه هنگامـــه وه شـــور و شـــر و

۴۹- يـــو ځـــل بيـــا کـــوم مصيـــبت پـــه کلـــي گـــډ و
څـــه بـــلا کـــوم تـــور آفـــت پـــه کلـــي گـــډ و

۵۰- تـــه روان شـــوې زه هـــم تـــا پســـې روانـــه
زړه مـــې بيـــا ســـينه کـــې ټـــوپ کـــړو ناگهانـــه

۵۱- زه او تـــه کلـــي تـــه لاړو مازيگـــر و
شـــور او شـــر و رانـــږدې کـــوم لـــوی خطـــر و

۵۲- خلکـــو ويلـــې: ((دکفـــارو لښکـــر راغـــی
روســـان راغلـــل، لـــوی فســـاد راغـــی شر راغـــی))

(c) ketabton.com: The Digital Library

۵۳- د تــوپـونــــــو د ټانکـونـــــو غـرهــــــار هـــــم
مــــوږ لـــه دورې اوريـدلـــو پـــه بـــار بـــار هـــم

۵۴- دا جـاکـــــــــږ ستـــــــــر را روان و هيبتنـاکـــــــه
نااشـــــــنا سيــــــلاب بـــــــې باکـــــه غضبناکــــــه

۵۵- مــازيگر و تـــه راســتون شــوې بېـــرته کـــور تـــه
دخپـــل پـــلار لنـــډی ټـــوپك دې کـــړو راپـورتـــه

۵۶- تا وې: مورې خدای دې مل شه خـدای پامـان اوس
کفـــــار راغلـــــل زه جهـــــاد تــــــه شــــوم روان اوس

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کلي ژوند

ګرانه زویه!

۵۷- ته خــو دورې کــوم سنګــر کــې دجهــاد ناســت
لــه ځوانانــو لــه یارانــو ســره زړه ښــاد ناســـت

۵۸- زه دې پرېښــودم یواځــې پــه تــور تــم کــې
د دوهــم بېلتــون پــه غــم پــه لــوی ماتــم کــې

۵۹- څــه مــوده وم ستــا پــه غــم کــې ډوبــه ناستــه
نه مې خــوب، نــه مــې خــوراك و نــه مــې ملاســته

۶۰- خــو دا اوس اوس ټــول غمــونه رانــه هېــر دي
د ګاونــډ ښځــې همېــش رانــه چاپېــر دي

۶۱- هــره شــپه مــوږه دکلــي ښځــې نجــونــه
ډوډۍ ګــــانې پخــــوو ډېك،ډېك شکــرونــه

(c) ketabton.com: The Digital Library

۶۲- بیـا پــه خــړه د سهــار یــې پټ پټ وړو مـوږ
پـــه سنگـــر کـــې یـــې زلمـــو تـــه رســـوو مـــوږ

۶۳- چـــې د لمـــر سترگـــه راوخیـــژي سهـــار کـــې
لـــه بمـونـــو چېـــرته پټـــې شـــو پـــه غـــار کـــې

۶۴- د استوگنـــې ډېـرې سمڅـــې دي پـه غر`و کـې
بنایســـته رڼـــې چینـــې شتـــه پـــه درو کـــې

۶۵- کلـه چوپـه چـوپیایـــي هـــر څـــه قـلار شـــي
بیـــا ناڅاپـــه د توپـونـــو غرهـــار شـــي

۶۶- نجونـــه کلـــه وارخطـــا شـــي پـــه ژړا شـــي
بیـــا پـــه جـگ اواز خنــدا کـړي بـې پـروا شـــي

۶۷- کلـه چـوپ دچـا پـه یـاد زلفـې پریشـانې
بیـــا د عشـــق سنـــدرې وایـــي دلستانـــې

(c) ketabton.com: The Digital Library

جلاد خان ډاکو

ګرانه زویه!

۶۸- زړه مـې ډك دى كيســې ډېـرې دي بــې شــانه
هــر څــه بــل شــان، دنيــا بــل شــان ده روانــه

۶۹- جـلاد خـان ډاكــو اوس هغــه بدكــار نــه دى
دپخـــوا پـــه شانـــې اوس داړه مـــار نـــه دى

۷۰- خــداى پــه نېغــه لار ســم كــړى مجــاهد دى
خونـــړى دښمـــن دهـــر كافـــر ملحـــد دى

۷۱- پــه لــومــړي صــف كــې ولاړ دى دجهــاد نــن
ايمـــانداره، پرهېـــزګاره، غـــل جـــلاد نـــن

۷۲- ډېــر روســان جــلاد وژلــي پــه اخــلاص دي
ښـــې وسلـــې يـــې تــرې راوړي پخپـــل لاس دي

۷۳- خلــك وايــي د جــلاد ګنــاه بــې بــا كــې
د دښمـــن وينـــو مينځلـــې صـــافې پاكـــې

(c) ketabton.com: The Digital Library

۷۴- بلـــه ورځ د خپــلې ډلـــې پـــه منـــنه
زمـــوږ کـــور تـــه پـــه زارۍ راغـــی دننـــه

۷۵- ماتــه ودرېـــد، لاس پښــې یـــې رپېدلـــې
دماشـــوم پـــه شـــان یـــې اوښکـــې بهېدلـــې

۷٦- ویلې:((خورې زه دخـدای لـوی گنـا هگـار یـم
زه جانـــي یـــم، زه قـاتـــل یـــم، زه خـونـــکار یـــم))

۷۷-((کـه شهـید شـوم پـه جهـاد کـې نـو خـبر یـم
ځـواب گـویـه بـه دخـدای پـاك پـه محشـر یـم))

۷۸-((شهــادت کــه مــې نصیب نــه شــو ژونـدی وم
دا وعــده مــې ده لـه خــدای ســره کـه سـړی وم))

۷۹-((چــې پخپــله بــه ورځمــه رستــم خــان تــه
ســـربه ږدم دده پـــه مخکـــې ټـــول جهـــان تـــه))

۸۰- چې خپل ننگ غیرت پـه ځای کانـدي راضي شي
دخپــل پـلار خــون رانــه واخلــي تــرې غــازي شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

"شینا" غوبه

۸۱- آ، زمـوږ دچـــم غـوبـــه پـــه نـــوم شینـــا اوس
لرګبنـــــي غـوبنـــــي نـــــه کـــــړي د هېچـــــا اوس

۸۲- پـــه شیـــنا پســـې نـن ګـرځـــي مـا شیـــنداري
ډېـــــر ځـوانــــان ورتــــه ولاړ کتـــــار کتـــــاري

۸۳- اوس شینا ور ته څـوك نه وايي کار بل شان دی
د شیـــــنا هـــــوا بدلـــــه، قـومانـــــدان دی

۸۴- فرمـانـونـــه یـــې چلېـــږي پـــه هـــر لـــوري
اوازه یـــــــې دمیړانـــــــې خپـــــــره دورې

۸۵- لــه ځـوانـانــو ســره راځـــي زمـوږه کـور تــه
شـپه کـــړي تېــره بیــا ورځـــي د سنګـــر لـــور تـــه

۸٦- بیــا پــه شپــو ورځــو پراتــه دوی پــه سـنګر وي
پــه ځنګلـــو پـــه غــــرو رغـــو بېدیـــا بهـــر وي

❋❋❋

(c) ketabton.com: The Digital Library

خان زرين خان

۸۷- ددې کلـــي مشــر خـــان چـــې خـــان زريـــن و
مال جـايـداد و خــداى ورکــړى اس يـــې زيـــن و

۸۸- هغـــه لاړلـــو بربـــاد شولـــو رســـوا شـــو
کـــور يـــې خلکـــو پـــه اور وســـو مـــال تـــالا شـــو

۸۹- کلا ړنگــه هــر څــه ټــول ستــي پــه اور شـول
لـــوڕ برجـــونه هســـکه غـــاړه رانسکـــور شـــول

۹۰- خلك وايي: زرين خـان دښمـن تـه ناسـت دى
دسروانـــو پـــه فرمـــان پـــه منـــډه ځغاســـت دى

۹۱- څـــه وريـرونـــه پرچميـــان زامـــن خلقيـــان دي
دروســانـــــــو وفـــــــاداره غلامـــــــان دي

❁❁❁

(c) ketabton.com: The Digital Library

نوروز آهنگر

۹۲- ســتا بــه دا غلــط گــومــان شــي زويــه گــرانه
چـــې دکلـــي دعـــزت حجـــره شـــوه ورانـــه

۹۳- پيدا کړو خدای يـو بل شان د حـرمـت ځـای
دنـــوروز اهنگـــر حجـــره اوس د عـــزت ځـــای

۹۴- جـــوړوي مـات ټـوپکـونـه نـــوروز خـــان اوس
کارتـوسـونـــه ډکـــوي پـــه هـرهـــر شـــان اوس

۹۵- دخـدای پـاك دده پـه مـال ښـه نظـر پـام دی
چـــې ولاړ تـــل مجـاهـــد تـــه لاس پـــه نـــام دی

۹٦- مـــوږه ټـــول ورســـره ولاړيـــو تـــر خپـــل وســـه
نـــور دکلـــي غـــريب نـــه دی نـــه بـــې کســـه

۹۷- غـــوږې، غـــوږې ډوډۍ گانـــې ورکـــوي تـــل
چـاغ پـه شـان غـټ غـواېـان حلالـوي تـل

(c) ketabton.com: The Digital Library

تور طالب

۹۸- تـــور طـــالب آ، پـــنج پيـــرى مـــلا لانـــور هـــم
مست مست گـرځي پـه دې سيمـه پـه گاونډ چـم

۹۹- سرخـريلـــى، اوږده ږيـــره يـــې پـــرې ايښـــې
غټـه پگـــه يـــې هـــم پـاس پـــه کـوپـړۍ ايښـــې

۱۰۰- دکـــوم بـل ملـــك ږيـرور غـــټ طالبـــان تـــل
ډلـــې، ډلـــې وې پـــه ده پســـې روان تـــــل

۱۰۱- ځـــي راځـــي وايـــي جهـــاد تـــه يـــو راغلـــي
پتـــه نشتـــه کـــړي کـارونـــه غلـــي غلـــي

۱۰۲- کلـــه يـــو ووهـــي هلتـــه کلـــه دلتـــه
کلـه يـــو تـــه کافـــر وايـــي کلـــه بـــل تـــه

❁❁❁

(c) ketabton.com: The Digital Library

محمد صادق ملا

۱۰۳- نارینــــــه مـــــلا د برکلـــــي استـــــاذ دی
مـولـــوي صـــادق رښتـــیا صـــادق ســـرباز دی

۱۰۴- خـــورې اواز چــې د اذان پـورتـــه سـهار کــړي
پـــه درو پـــه ســـر درو کـــې ژونـد بېـــدار کـــړي

۱۰۵- کاڼـــي بوټـــي اللـــه وايـــي اکبـــر وايـــي
دخـــدای پـــاك ثنـــا غـــر وايـــي کمـــر وايـــي

۱۰٦- دجهـــاد پـــه لارې خلـــك سمـــوي تـــل
دايمـــــان د عقـــيدت وعـــــظ کـــوي تـــــل

۱۰۷- پـــه سنگـــر کـــې دغـازيانـــو امامـت کـــړي
د جهـاد پـه لـــومړي صـــف کـــې حـــرکت کـــړي

❁❁❁

(c) ketabton.com: The Digital Library

سور گل معلم

۱۰۸- ستا خــو يـاد شـــي دسـور گــل معلـم گفتـار ښـه
چـــې بـــه يـــې ســـتا ســـره کـولـــو دار مـــدار ښـه

۱۰۹- بـــبرسر، څوړنـــد برېتـــونه، کـــږه خـولـــه
هـــــم کـــــږه ورږه وينـــــا بـــــه يـــــې کـولـــــه

۱۱۰- ده ويل: جهان به وران شي دی هـم وران شـو
دی پخپـــــله ســـــم پـــــه ورانـــــه لار روان شـــــو

۱۱۱- چې کفـار پــه وطــن راغلـل کـلي ړنـگ شـول
ډېر ځــوانان پــاك شهيــدان پــه وينــو رنـگ شـول

۱۱۲- ولســـونه مهاجـــر شـــو نـــور ملکـــو کـــې
شـــوو بـې شمـــاره نـــور وراستـــه پـــه زندانـــو کـــې

۱۱۳- ســورگل بيــا خلکــو تــه کـړلــو دا بيــان هــم
چـــې روســـان زمـــوږه ورونـــه دي دوستـــان هـــم

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۱۴- خلك ټول ورتـه پـه قــار وو هــك حيــران وو
پـــه ســـورګل ناســـت ليـــوني شانـــې پېـــريان وو

۱۱۵- بيا يې پټ پټ شــروع کــړی عجـب کــار و
پـــټ خطـونـــه يـــې ليـــکل دا يـــې روزګـــار و

۱۱٦- دغازيانــو حــال احــوال بـه يــې غونـډولو
بيـــا روسانـــو تـــه بـــه يـــې پـــټ پـــټ استـولـــو

۱۱۷- دولت خان سود خـور به دا خطـونه وړل تل
پــه خپــل لاس بــه يــې دښمــن تــه ورکــول تــل

۱۱۸- ښې پيســې ډېـرې پيـدا کـړې پـه دې لارې
مــال دولـت، ددولـت زيــات شــو پــه خــو وارې

۱۱۹- پـه اخـر کـې دولت خــان او ســور ګـل دواړه
پـــه شرمونـــو شرمېدلـــي بنـــده غـــاړه

۱۲۰- يـــوه شپـــه لـــه کلـــي لاړل پـــه بـــې لاره
جلـد پــه تېښـــته يـــې ځـان ورســـوو تـــر ښـاره

(c) ketabton.com: The Digital Library

ابراهیم ملك

۱۲۱- دسورګل سپین ږیری پلار په کټ کې پرېووت
نور له کوره نه راووت په شرم کېووت

۱۲۲- ابراهیم ملك دعمر سل څو کاله
وو تېر شوي په عزت بې له جنجاله

۱۲۳- اوس په کور کې پټ له قاره غرمبېدلو
غلی غلی به له ځان سره ژړېدلو

۱۲۴-سور ګل واخیست له روسانو سره منصب لوړ
بیا د بر ولس حاکم شو بې سبب لوړ

۱۲۵- ډېر غازیان یې شهیدان کړل تیټ او پاس ده
ډېر یې نور په بند زندان کړل پخپل لاس ده

۱۲٦- ولس هلته شو راپورته ترې چا پېر شو
دښمنان ډېر زیات مردار شول سورګل ګېر شو

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۲۷- سـور گـل لاس تړلـی راوستـل شـو کـور تـه
شرمېدلـی سـر یـې ټيـټ دخلکـو زور تـه

۱۲۸- د سور گل سپين ږيرى پلار چې ځنگ خبر شو
نـو را پاڅېـده لـه کـوره را بهـر شـو

۱۲۹- زوړ ټـوپك يـې پـه اوږه کـړو شمـله نېغـه
اوږده تـوره يـې تـر مـلا کـړه تېـره تېغـه

۱۳۰- ويلـې: خلکـو! سم غـوږو نـه راتـه کېـږدئ
دا سـړى زمـا خپـل زوى دى ماتـه يـې پرېـږدئ

۱۳۱- ابراهيـم خپـل زوى روان کـړو نازولـی
پـه يـوې تېـرې بانـدې يـې کښېنـاو لاس تړلـی

۱۳۲- بيا يـو ځـو شيبې خپـل زوى تـه چـوپ کتلـې
دسـورگل برېتـونـه خـوړنـد ژبـه غلـې

۱۳۳- لـوى واړه ځـوانـان زاړه وو راوتلـي
هـر خـوا چوپـه چوپيـايي خپـره پـه کلـي

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۳۴- ابراهیـــم سپیـــن ږیـــري وویـــل خپـــل زوی تـــه
شـــه قبلـــې تـــه! زاري وکـــړه پـــاك رب لـــوی تـــه

۱۳۵- زویـــــه وایـــــه! اللـــــه یـــــو دی لایزالـــــه
ســـور گـــل چـــوپ و، بـــې پـــروا ناســـت و بـــې خیالـــه

۱۳٦- زویـــــه وایـــــه! مـــــرگ روا دی د کافـــــر و
ســـور گـــل چـــوپ و، ســـر یـــې ځـــوړند پـــه ټټـــر و

۱۳۷- زویـــه! ولـــې د کافـــر دښمـــن نوکـــر شـــوې؟
بـــې ایمانـــه، بـــې غیرتـــه، بـــې پـــدر شـــوې؟

۱۳۸- سور گل چـوپ و گریـوان څیـرې سر بـې خولـې
ولـــس گېـــر چـــا پېـــر ولاړ و ډلـــې ډلـــې

۱۳۹- ابـــراهیم لاسونـــه پورتـــه کـــړل اسمـــان تـــه
عـــرض یـــې وکـــړ ستـــر پادشـــاه د کـــل جهـــان تـــه

۱۴۰- ویلـــې: خدایـــه! زه خـــو ســـتا شکـــر گـــوزار یـــم
ستـــا د رحـــم او کـــرم پـــه انتظـــار یـــم

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۴۱- زه بـــــودا یمــــــه ولاړ د گــــــور پــــــه غـــــاړه
ستـــــا جهـــــاد تـــــه د تـــــگ نـــــه وم حـــــال ویجـــــاړه

۱۴۲- تـــا پخپـــل فضـــل جهـــاد راوستـــو کـــور تـــه
درحمـــــــت نظـــــــر دې وکـــــــړو زمـــــــا لـورتـــــــه

۱۴۳- اوس پـــه مټـــو کـــې، پـــه زړه کـــې تـــوان همـــت را
پـــــه خپـــــل امـــــر ښـــــه قـــــوت د اطـــــاعت را

۱۴۴- ابراهیـــــم بیـــــا تـــــوره کـــــش کړلـــــه ابـــــداره
ســـــور گـــل زوی خپـــل یـــې حـــلال کـــړو پـــه قـــلاره

❁❁❁

(c) ketabton.com: The Digital Library

د زړه خبرې

ګرانه زویه!

۱۴۵- کـه دخپـل زړګـي احـوال درتـه بيـان کـړم
تـه مـې شپـه او ورځ يادېـږې تـل خپـګان کـړم

۱۴۶- کلـه کلـه شيطـان پـټ پـټ راتـه وايـي
د دنيـا ټـول راحتـونـه راتـه ستـايـي

۱۴۷- وايـي: زلمـي ځوانـان پـه دې سيمـه ډېر زيـات دي
ولسـونـه دجهـاد پـه لـور رامـات دي

۱۴۸- ديـوې خـوارې کونـډې زوی ولـې روان شـي
مـور تنهـا پرېـږدي پـه فکـر دخپـل ځـان شـي

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۴۹- نــارينتوب خـــو داســـې نـــه وي زمـــا جانـــه
پخپـل كـــور كـــې بـــه ســـم ناســـت و پـــه مېرانـــه

۱۵۰- كــه رښتــيا وايــم زړه مــې بـل شـانته بيـان كـړي
پـــه بـــل راز خبـــرې هـــر دم هـــر زمـــان كـــړي

۱۵۱- ډېـــر زلمـــي مجـــاهد ډلـــې ځـــي راځيـــنه
ستـــا تســـل وربانـــدې كـړمـــه ســـتا پـــه مينـــه

۱۵۲- ښيـــرې ښيـــرې جـــامې زه ورتـــه گنډمـــه
د جنگـونـــــو خـــــاورې دوړې تـــــرې ښنډمــــه

۱۵۳- دلتـــه راشي كـــومه شپـــه نيمـــه كـــړي تېـــره
ماتـــه كښېـــني لـــه نغـــري نـــه گېـــر چاپېـــره

۱۵۴- ټول ويښ ناست وي پيل كيسې د جنگ جهاد كـړي
پـــه خـــوږو خـــوږو خبـــرو مـــې زړه ښـــاد كـــړي

۱۵۵- زه پـــه زور زارۍ بېـــده دا ماشومـــان كـــړم
د بړستنـــو لانـــدې گـــرم پـــټ پنهـــان كـــړم

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۵۶- بیــــا زه کښېـــــنم نغــــري تـــــه اور تـــازه کــــړم
اوړه، غوړي،گـــــوره گـــډوډ پـــــه انـــدازه کـــــړم

۱۵۷- غـــوړ تیکلـــي څـــو پاخـــه کــــړم تـــر ســهاره
کـــــړم زلمـــــو تـــــه د سفـــــر تـوښـــــه تیـــــاره

۱۵۸- دوی په تور چرگ بانـگ راپاڅېـږي رخصـت شـي
بیـــا نـــور راشـــي بیـــا پـــه کـــور مېـــله صـحبت شي

۱۵۹- ماتــه ستــا پــه شــان ښکارېــږي دا ځوانــان ټــول
خپـــل زامـــن زمـــا دغېـــږې ماشومـــان ټـــول

۱۶۰- زړه مــې وایــي: زوی تــه تــا کــړی کــونډتون دی
تــا زغملـــی سخـــت ژونـــدون ظـالـــم بېلتـــون دی

۱۶۱- رالـــوی شـــوی پـــس لـــه ډېـــره انتظـــاره
تـــــا روزلـــــی هـــــم ددې ورځـــــې دپـــــاره

۱۶۲- په ملك ناست اوس سور کـافر دی اوس جهـاد دی
د نامـــوس دغیـــرت جنـــگ پـــه دې هېـــواد دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱٦۳- نارینـــــه پیـــــدا د داســــــې جنـــــګ دپـــــاره
مـــــور ځـوانــــان روزي د قــــام د ننــــګ دپـــــاره

۱٦۴- دښـمنان چـې برباد نـه کــړي نــو بــه څــه کــړي؟
خپــل وطــن چـــې ازاد نـــه کــړي نوبــه څــه کــړي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

د جهاد سندره

ګرانه زویه!

۱۶۵- ته سپارلی ما په خدای یې مور دې ځار شه
مال د خدای یې هم هغه دې مدد ګار شه

۱۶۶- ستا نه ځار شم شهادت که نصیب ستا وي
په دې کار کې به د رب خپله رضا وي

۱۶۷- که له ملك نه دې بهر کفر الحاد کړو
که غازي شولې وطن دې خپل ازاد کړو

۱۶۸- نو، یوه ورځ به دغازیانو لښکر راشي
ته به راشې بیا به نوی اختر راشي

۱۶۹- دواړه لاس به په نکریزو بیا رنګین کړم
شینکی خال به بیا تازه پاس په جبین کړم

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۷۰- بیا بــه زه یمــه ســر لــوړې پخپــل کــور کــې
هــم خــوشالــه ځــو ژونـدی یـم هــم پــه گــور کــې

۱۷۱- پــه گاونـډ چــم پــه گــودر کــې بــه خنـدانــه
مســـته گـرځمـــــه پــــه زړه همیشــــه ځـوانـــه

۱۷۲- بیا بــه گــرځم پــه دې دښت پــه دې دمـن کــې
هســـــکه غـــاړه پـــه ازاد ابـــاد وطـــن کـــې

❁❁❁

گرانــــه ځـویــــه! مـــور دې ځـــار شــــه

(درخانۍ)

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

تــوره بـلا

يــا

ناهید- تیغۍ ته دیوه عاشق له خوا د محبت پیغام

(c) ketabton.com: The Digital Library

توره بلا

گردې گردې سترګې تورې
ګورې، ګورې په هر لورې
زرزرې و زر څانګونه
رنګارنګه اوازونه
دا ناهید نه ده، تیغی ده
عجیبه شان ته مرغی ده
دا مرغی نه ده آفت دی
ورانکاری ته یې نیت دی
تبه کاره، دل آزاره

(c) ketabton.com: The Digital Library

دکـوچنو مـرغو خونخـواره
په وړه وړه خندا يې مه غـولېـږئ
په مکري مکري ژړا يې مه غولېږئ
دا تيغـیٔ لـويـه بـلا ده

❁ ❁ ❁

لـوټ تاراج بـه کـړي خـوږ زړونه ارمـانـونـه
مـوږ بـه نـه يـو
امېـدونـه، ارزوګانـې، کـاروانـونـه
مـوږ بـه نـه يـو
دا به شمع وي بلېـږي، پتنګان بـه پـرې سوځېـږي
پـه قـدم، قـدم بـه فـرش ورتـه ګلـونـه
مـوږ بـه نـه يـو
په خندا به وران جهان کړي ، عاشقان به خپل قتلان کـړي
وران ويجـاړ بـه کـړي اباد اباد کـورونه
مـوږ بـه نـه يـو
په نازونو په نخرو يې مـه غـولېـږئ!
په زګېروو په اوسيلو يې مه غولېږئ!

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا شیشـکـه ده، بـلا ده!
دا د چـانه راپیـدا ده؟
داد کـوم خـوا نه راغلې؟
دچا کـور تـه غلـې، غلې؟
اور به کېـږدي دې دنیـا ته
دا ولاړه تمـاشـا تـه
په مکیز او په ادا یې مه غـولېږئ
په شکوه په واویلا یې مه څـورېږئ
دا تېـغۍ تـوره بـلا ده
اې تېـغۍ! ته څـه افت، ته څه بلا یې!
د دنیا د درد او غمه بې پـروا یې
د پردیس په دې ویجاړ ملك کې پیـدا یې
د هجرت په کنډوالو کې په نڅـا یې؟
❁❁❁

وایه څـوك یې؟ نازنینـې دل ارامې!
څه پیغام دې پټ راوړی ګل انـدامې؟
ته وړمه شبه شبه یې نرمـه نرمـه
ښکلې لـور غنچه غنچه یې ګرمه ګرمه
نازولې معشـوقه د هسکـو غرونو؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

د باغونو شنو د ښتونو چمنونو؟
ته سبا یې یا سبا باد د سبا یې
را الوتی په میرو شړو بېدیا یې
دوباره دې راژوندی کړې ارزوګانې
افسونګرې، معجزه د مسیحا یې
ښکلې سترګې دې هېواد د ابادۍ دی
خنداګۍ کې دې پیغام د ازادۍ دی
اې تیغۍ ته څه بلا یې؟
اې تیغۍ ته څه بلا یې؟

پېښور ۲۲ سپتمبر ۱۹۸۵ ع
سید بهاو الدین ((مجروح))
(ناهید ته)

❁❁❁

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بنګړو شرنګ

هــر مازيګــر يــم ګــودر تــه تللــی
ماښــام غمــو کــې د عشــق ځپلــی
پــه نيمــو شپــو يــم پټ پټ ورغلــی
پــاس پــه پالنــګ يــې نيــغ ورختلــی،

تــل اورېدلــی ماښــام سهــار مــا
د بنګړو شرنګ، شرنګ د خپل دلــدار مـا
ورځ لــه بېلتــونــه پــه زړه رنځــور وم
شپــې تيــرې کــړې پــه انتظــار مــا

کــټ تــه ورغلــی پــه بېــره ډار يــم
غېږ کې پټ شــوی د خپـل نګـار يــم
تورتــم تيــاره کــې نيمګــړی عشــق و
بيــا يــې شړلــی پــه خــړ سهــار يــم

(c) ketabton.com: The Digital Library

د زلفو زنځير

ساقـــي را پاخـــه تنـــده مـــې اور دی
راپاخـــه! ناخـــه سر کـــې بـل شـــور دی
زنځيـــــر د زلفـــــو پرمـــــا را خپـــــور دی
د خيال زندان تور، زړه مې ترې تـــور دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ساقي

ننـــګ او نامــوس دی نجـونـــو ساتلـــی
پېغـــور، پېغـــور يـــم تـــل شرمولـــی
پـــاس پـــه مـورچـــو يـــې زه ورختلـــی
لـــه شرمـــه تللـــی مـــرګ تـــه ورغلـــی

❁ ❁ ❁

ســـاقي راپاڅـــه تنـــده مـــې زياتـــه
پـــه دريـــابونو نـــه شولـــه ماتـــه
دا اسمـانـونـــه پيـــالې پيالـــې کـــړه
ډکـــې لبريـــزې بيـــا را کـــړه ماتـــه

❁ ❁ ❁

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوږې سندرې

په تـــوره شپـــه کـې شمعـــه رڼـا کـا
مـــاوې: مـــاتم کـــا، مـــا وې ژړا کـــا

که پتنـگان دې ستـــې ایـرې شـــول
ماوې: پاکـان دي عشـق او وفـا کـا

خـــــوږې سنـــــدرې، د بلبـلانـــــو
خنـــدا د زرکـــو، شـــور د توتیـانـــو

زمـــا نظـــر کـــې، وې ژړاګـانـــې
غـــم او مـاتـــم و د عـاشقـانـــو

❁❁❁

(c) ketabton.com: The Digital Library

شينکي خالونه

شينکـــي خـالـونــه دمـــه جبينـــې،
تنکـــی پېــزوان شـو هـــار لـونګينـــې
ولـــول د زلفـــو تـــور ښـامـــار هـــم
مـاتـــل ستايلـــی د زړه لـــه مينـــې

❁❁❁

پـــــه بهـارونـــــو، پـــــه خزانـــــو
باغ او بوسـتان کـې پــه غــرو رغونـو
ليـدلـــي مـــا دي دغـــم رنګـونـــه
زيـــړي رنګـونـــه، دســـرو ګلـونـــو

(c) ketabton.com: The Digital Library

د شلمې پېړۍ نوموتی افغان روشنفکر، شاعر، لیکوال او مبارز پوهاند سید بهاءالدین مجروح په ۱۹۸۸ د فبروري په ۱۱مه په پېښور کې ووژل شو. هغه تېک نوي کاله وړاندې د کونړ د اسمار ولسوالۍ په یوه روحاني کورنۍ کې وزېږېد او په کونړ، کابل او فرانسې کې تر زده‌کړو وروسته یې د شرقي عرفان او حکمت او غربي فلسفې او معاصرو علومو په زده‌کړې کې د بې ساري نبوغ له کبله د خپل عصر یو ځانګړی، ممتاز او عالم شخصیت و.

د پروفیسور مجروح صراحت، روشنفکرانه ژمنتیا، او پراخه انرژي یې شخصیتي ځانګړنې وې. هغه د متعددو قشرونو سره په اړیکه کې یو اغېزناک انسان و.

«ناآشنا سندرې» د پوهاند سید بهاءالدین مجروح د شعرونو مجموعه ده. هغه د یو ځانګړي سبک شاعر په توګه چې نه یوازې یې غني مفاهیم او پیغامونه لېږدولي دي، بلکې خپل مهم آثر «ځانځاني ښامار» یې په یو بې‌ساري نبوغ سره په شعري بڼه کښلی دی.
«ناآشنا سندرې» د پوهاند مجروج د 43 شعرونو ټولګه ده چې د وطن، خلکو، ټولنیزو پدیدو او واقعیتونو، او د فلسفي پیغامونو یوه ځانګړې محتوایي سلسله لري.

شاعر:

لاروی د نیمې شپې یم
لرې، لرې مزلونه کړم بې ځایه

بې خبره ورپسې یم
نه پیدا کوم دمه‌ځای ښکاري له ورایه

ستا کمال زما جمال دی

مېین شوی یم پخپله په خپل ځان
لنده لار دلته وصال دی

د حیوان چینه ده زړه د هر انسان
د نرګس سترګې حیرانې
سرګردانې په سراب د اینه کې
امیدونه، ارزوګانې
قطرې اوښکې دي د دهر په چینه کې

www.majrooh.org

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library